

სს "საქართველოს სახელმწიფო
ელექტროსისტემა"

2023 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10



შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" საზედამხებდევლო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში "ჯგუფი") კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოხმულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა



შპს "KPMG Georgia"

29 მაისი 2024 წელი



სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები*	8	1,400,733	1,243,266
არამატერიალური აქტივები		27,193	18,084
ინვესტიციები	20	5,341	5,311
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები		86,769	58,969
გაცემული სესხები		904	-
აქტივები გამოყენების უფლებით	9	137,857	151,645
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,658,797	1,477,275
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		9,396	8,366
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	52,432	34,813
გადახდილი ავანსები		1,892	1,882
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	144,407	178,429
სულ მოკლევადიანი აქტივები		208,127	223,490
სულ აქტივები		1,866,924	1,700,765
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12(a)	678,168	665,090
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	12(b)	1,602	2,085
საკუთრო სხვაობის რეზერვი	12(d)	232	97
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	12(e)	65,930	65,930
დაგროვილი დეფიციტი		(145,649)	(230,618)
სულ კაპიტალი		600,283	502,584
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	668,026	712,776
ანარიცხები სამართალწარმოების, საჩივრებისა და დავებისთვის	18	-	12,915
საიჯარო ვალდებულებები	9	129,044	136,147
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	110,975	106,318
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		908,045	968,156
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	201,051	135,136
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	124,200	61,707
საიჯარო ვალდებულებები	9	29,762	29,762
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	3,583	3,420
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		358,596	230,025
სულ ვალდებულებები		1,266,641	1,198,181
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,866,924	1,700,765

*შესადარისი ინფორმაცია რეკლასიფიცირებულია. იხილეთ შენიშვნა 8.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	5	339,354	346,172
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	5	(41,544)	(47,412)
		297,810	298,760
სხვა შემოსავალი		3,984	5,532
ხელფასები და გასამრჯელოები		(52,046)	(39,125)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(72,300)	(71,178)
ანარიცხების გათვალისწინება სამართალწარმოების, საჩივრებისა და დავებისთვის	18(c)	-	2,508
(გაუფასურების ზარალი)/გაუფასურების ზარალის აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებზე	17(b)(i)	(8,812)	1,255
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(39,661)	(29,385)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		128,975	168,367
ფინანსური შემოსავალი	7	20,355	178,090
ფინანსური ხარჯები	7	(64,361)	(42,013)
წმინდა ფინანსური (ხარჯი)/შემოსავალი		(44,006)	136,077
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		84,969	304,444
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		84,969	304,444
სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)			
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში			
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული			
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		135	(221)
მთლიანი სრული შემოსავალი			
წლის განმავლობაში		85,104	304,223

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 29 მაისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

გიორგი გიგინეიშვილი
გენერალური დირექტორი

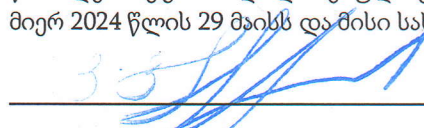
ნინო მაისურაძე
მთავარი ბუღალტერი

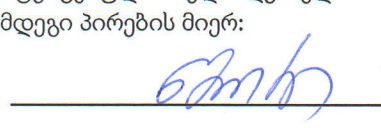
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
შემოსავალი	5	339,354	346,172
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	5	(41,544)	(47,412)
		297,810	298,760
სხვა შემოსავალი		3,984	5,532
ხელფასები და გასამრჯელოები		(52,046)	(39,125)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(72,300)	(71,178)
ანარიცხების გათავისუფლება სამართალწარმოების, საჩივრებისა და დავებისთვის	18(c)	-	2,508
(გაუფასურების ზარალი)/გაუფასურების ზარალის აღდგენა სავაჭრო მოთხოვნებზე	17(b)(i)	(8,812)	1,255
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(39,661)	(29,385)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		128,975	168,367
ფინანსური შემოსავალი	7	20,355	178,090
ფინანსური ხარჯები	7	(64,361)	(42,013)
წმინდა ფინანსური (ხარჯი)/შემოსავალი		(44,006)	136,077
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		84,969	304,444
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		84,969	304,444
სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი) ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		135	(221)
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		85,104	304,223

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 29 მაისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:


 გიორგი გიგინეიშვილი
 გენერალური დირექტორი


 ნინო მაისურაძე
 მთავარი ბუღალტერი

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	საკუროს სხვაობის რეზერვი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	დაგროვილი დეფიციტი	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	663,104	2,098	318	21,180	(535,062)	151,638
მთლიანი სრული შემოსავალი						
წლის მოგება	-	-	-	-	304,444	304,444
სხვა სრული ზარალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები			(221)	-		(221)
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	(221)	-	304,444	304,223
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი (12 (e))	-	-	-	44,750	-	44,750
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	13	(13)	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	1,973	-	-	-	-	1,973
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(a))	1,986	(13)	-	44,750	-	46,723
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	665,090	2,085	97	65,930	(230,618)	502,584
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	665,090	2,085	97	65,930	(230,618)	502,584
მთლიანი სრული შემოსავალი						-
წლის მოგება	-	-	-	-	84,969	84,969
სხვა სრული შემოსავალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები			135	-		135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	135	-	84,969	85,104
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	483	(483)	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	12,595	-	-	-	-	12,595
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(a))	13,078	(483)	-	-	-	12,595
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	678,168	1,602	232	65,930	(145,649)	600,283

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		84,969	304,444
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		72,300	71,178
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხი/(ანარიცხის აღდგენა)	17(b)(i)	8,812	(1,255)
წმინდა ფინანსური (ხარჯი)/შემოსავალი	7	44,006	(136,077)
სხვა არაფულადი ერთეულები		(2,250)	432
		207,837	238,722
ცვლილებები:			
მარაგებში		(6,991)	2,315
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(26,374)	(2,215)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		35,848	(10,097)
გადახდილ ავანსებში		(9)	(254)
ანარიცხებში	18	-	(2,508)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		210,311	225,963
გადახდილი პროცენტი	9,14	(52,175)	(42,461)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		158,136	183,502
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი	7	16,867	7,149
დამატებითი შენატანი ერთობლივ საწარმოში		(30)	(434)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(207,347)	(88,860)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(190,510)	(82,145)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	14	111,619	79,137
გაცემული სესხები		(904)	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	9	(7,103)	(6,141)
შემოსულობები გრანტებიდან	15	11,194	15,851
სესხების დაფარვა	14	(116,297)	(75,309)
შენატანები სააქციო კაპიტალში	12(e)	-	44,750
(საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები)/საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,491)	58,288
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(33,865)	159,645
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	11	178,429	21,383
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(157)	(2,599)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	144,407	178,429

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (შემდგომში - „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში - „ჯგუფი“) წარმოადგენენ მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს და სააქციო საზოგადოებას რეგისტრირებულს და მოქმედს თურქეთის რესპუბლიკაში. იხ. შენიშვნა 20.

კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2002 წლის 12 ნოემბერს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ დარეგისტრირებულ, სს „ელექტროგადამცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეტრირიზაცია-2000“-ის შერწყმის შედეგად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას და მათ სამართალმემკვიდრეს.

სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს (NASP) 2020 წლის 16 დეკემბერს გაცემული №1/1-3737 დადგენილების შესაბამისად, შპს „ენერგოტრანსი“ შეერწყა თავის უშუალო მშობელ კომპანიას - სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“. შერწყმა განხორციელდა 2021 წლის 21 იანვარს. კომპანია გახდა შპს „ენერგოტრანსის“ კანონიერი სამართალმემკვიდრე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია - საქართველო, თბილისი 0105, ბარათაშვილის ქუჩა №2. კომპანიის რეგისტრაციის ნომერია # 5/4-3396.

ჯგუფის მთავარ საქმიანობას წარმოადგენს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ელექტროენერგიის გადაცემა, რაც რეგულირდება საქართველოს კანონით ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, ექსპორტისა და ელექტროენერგიის მიწოდების ჩათვლით, ვარძიისა და ზეკარის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზებისა და მესხეთის 400-კილოვოლტიანი შემაერთებელი ხაზის საშუალებით თურქეთთან, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. BSTN უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი 2013 წლის ბოლოს დასრულდა.

2021 წლის 24 ივნისს გამოშვებული, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) №28/1 დადგენილების შესაბამისად გადაცემის და განაწილების ლიცენზიები გაუქმდა და მათ ნაცვლად ჯგუფს მიენიჭა ერთიანი გადამცემი სისტემის ოპერატორის ლიცენზია.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე იყო საქართველოს მთავრობა. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

საქართველოს მთავრობის, 2020 წლის 16 აპრილის დადგენილება N246-ის საფუძველზე შეიქმნა ბაზრის ახალი კონცეფცია. თავდაპირველად დაგეგმილი იყო, რომ ბაზრის ახალი კონცეფცია ძალაში 2021 წლის 1 ივლისიდან შევიდოდა. საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 31 მაისის დადგენილება N244-ის საფუძველზე, ცვლილებები ბაზრის კონცეფციაში 2022 წლის იანვრამდე გადაიდო. საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 28 თებერვლის დადგენილება №89-ის საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა კვლავ გადაიდო 2022 წლის 1 სექტემბრამდე. საქართველოს მთავრობის დადგენილება N246-ის კორექტირების საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა გადაიდო 2023 წლის 1 ივლისამდე. საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 29 ივნისის დადგენილება N239-ის საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა კვლავ გადაიდო 2024 წლის 1 ივლისამდე.

ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ დაგეგმილ საკანონმდებლო ცვლილებებს და ახალი ბაზრის კონცეფციის შემოღებას ექნებათ არსებითი გავლენა ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 10 ივნისის დადგენილება N1012-ის საფუძველზე, კონკრეტული სამთავრობო სუბიექტების ფინანსური ზედამხედველობის განხორციელების წესი იქნა დამტკიცებული, რომლის მიხედვითაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ კომპანიის ფინანსური ზედამხედველობის პასუხისმგებლობა იკისრა.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ჯგუფზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს ექვემდებარებიან და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის ომის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე. საქართველოს ეკონომიკაც დაზარალდა აღნიშნული მოვლენების გამო და ექვემდებარება მომავალ გაურკვევლობებს ეკონომიკაში, ზემოთ აღწერილის შესაბამისად; მეორე მხრივ, 2024 წელს საქართველოს ეკონომიკის ერთიანი ზრდა არის პროგნოზირებული, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი კერძო მოხმარებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ჯგუფის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ჯგუფის ყოველი საწარმოს სამუშაო ვალუტა წარმოადგენს ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტას, რომელშიც აღნიშნული საწარმო ახორციელებს ოპერაციებს.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შენიშვნაში 22(e)(iii) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ჯგუფის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 17 - სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა.

5. შემოსავალი

'000 ლარი	2023	2022
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	276,186	297,269
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	39,109	25,876
შემოსავალი ტრანზიტიდან	22,863	22,388
სხვა შემოსავალი	1,196	639
სულ შემოსავალი	339,354	346,172

შემოსავალი გამოითვლება სემეკ-ის მიერ დადგენილი გადაცემის ტარიფის საფუძველზე.

2021 წლის 1 ივლისიდან „სემეკის“ #28/1 დადგენილების შესაბამისად, რომელიც თარიღდება 2021 წლის 24 ივნისით, კომპანია გახდა ერთადერთი გადამცემი სისტემის ოპერატორი (TSO), რომელიც პასუხისმგებელია მთლიანი მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მართვაზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე და სათანადო ექსპლუატაციაზე. გაუქმდა ელექტროენერგიის გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ცალკეული ტარიფები, გაუქმდა კომპანიაზე გაცემული დისპეტჩერიზაციის ლიცენზია და დადგინდა ახალი გადამცემი სისტემის ლიცენზიატის ტარიფი, რომელიც შეადგენს 0.02664 ლარს კვტ.სთ-ზე 2021 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის და 0.02813 ლარს კვტ.სთ-ზე, 2024 წლის 1 იანვრიდან 2026 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის.

2018 წლის 4 მაისს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმად ჯგუფი ვალდებულია აანაზღაუროს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორისთვის (ესკო) გადაცემის პროცესში დაკარგული ელექტროენერგიის ხარჯი. ანაზღაურებული ხარჯები, რომელიც შეადგენს 41,544 ათას ლარს (2022 წელს: 47,412 ათასი ლარი), წარმოდგენილია ელექტროენერგიის დანაკარგის სახით კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში, შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრების, ძირითადი შემოსავლის წყაროების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით:

'000 ლარი	2023	2022
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	316,491	323,784
უცხოური	22,863	22,388
სულ შემოსავალი	339,354	346,172

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	52,133	34,237

ბიზნეს ოპერაციების ბუნების გამო, მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან სახელშეკრულებო ნაშთები არ არსებობს.

(c) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც გადასცემს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე კლიენტს. შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, იხილეთ ასევე შენიშვნა 23 (a).

6. სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2023	2022
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	8,719	7,374
სამივლინებო ხარჯები	3,113	2,218
უსაფრთხოების ხარჯები	2,928	2,341
სამართალწარმოების ხარჯები*	5,739	203
დაზღვევის ხარჯები	2,297	1,966
უდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურების საფასური	2,628	3,577
ტრანსპორტირების ხარჯები	2,386	2,670
წევრობის საფასური	1,158	828
ტექნიკური მომსახურებისა და რემონტის ხარჯები	1,114	1,233
მოკლევადიანი იჯარები	913	880
კომუნალური ხარჯები	802	750
სხვა	7,864	5,345
	39,661	29,385

*სამართალწარმოების ხარჯების ძირითადი ნაწილი ერთ საქმეს უკავშირდება. არბიტრაჟის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, კომპანია ვალდებული იყო აენაზღაურებინა მომსახურების და მიწოდებული საქონლის ღირებულება და კონტრაქტისთვის მიყენებული ზიანი (იხ. შენიშვნა 16).

აუდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურების საფასური მოიცავს აუდიტის მოსაკრებელს, რომელიც შეადგენს 303 ათას ლარს 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2022 წელს: 302 ათასი ლარი).

7. წმინდა ფინანსური (ხარჯი)/შემოსავალი

'000 ლარი	2023	2022
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე	16,867	7,149
შემოსავალი გრანტის ამორტიზაციიდან	3,488	3,420
საკუთროს სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	-	167,521
ფინანსური შემოსავალი	20,355	178,090
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(20,838)	(16,531)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(22,659)	(23,585)
ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიცირებით		
განპირობებული ზარალი	-	(1,897)
საკუთროს სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	(20,864)	-
ფინანსური ხარჯები	(64,361)	(42,013)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი	(44,006)	136,077

2023 წელს, ჯგუფმა მოახდინა სესხებსა და კრედიტებზე დარიცხული 16,548 ათასი ლარის ოდენობით პროცენტის კაპიტალიზაცია ძირითად საშუალებებზე (2022 წელს: 7,871 ათასი ლარი). იხილეთ შენიშვნა 8(ბ).

8. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტრო- გადამცემი ხაზები	მოწყობილობა, სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებული მოწყობილობები*	სულ
თვითღირებულება ან დასაშვები საწყისი ღირებულება					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	181,666	573,550	893,568	197,410	1,846,194
შესყიდვები	1,986	-	-	110,016	112,002
გასვლები / ჩამოწერები	(31)	-	(289)	(198)	(518)
გადაცემები	1,903	43,109	10,086	(55,098)	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	185,524	616,659	903,365	252,130	1,957,678
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	185,524	616,659	903,365	252,130	1,957,678
შესყიდვები	12,471	-	3,762	195,002	211,235
გასვლები / ჩამოწერები	(384)	-	(134)	(323)	(841)
გადაცემები	1,884	841	16,588	(19,313)	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	199,495	617,500	923,581	427,496	2,168,072
ცვეთა და გაუფასურების ზარალები					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	(55,164)	(227,262)	(362,944)	(16,901)	(662,271)
წლის ცვეთა	(4,764)	(13,261)	(34,202)	-	(52,227)
გასვლები / ჩამოწერები	24	-	62	-	86
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	(59,904)	(240,523)	(397,084)	(16,901)	(714,412)
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	(59,904)	(240,523)	(397,084)	(16,901)	(714,412)
წლის ცვეთა	(4,799)	(13,812)	(34,521)	-	(53,132)
გასვლები / ჩამოწერები	64	-	52	89	205
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	(64,639)	(254,335)	(431,553)	(16,812)	(767,339)
საბალანსო ღირებულებები					
2022 წლის 1 იანვარს	126,502	346,288	530,624	180,509	1,183,923
2022 წლის 31 დეკემბერს	125,620	376,136	506,281	235,229	1,243,266
2023 წლის 31 დეკემბერს	134,856	363,165	492,028	410,684	1,400,733

* ჯგუფმა მოახდინა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ადრე განცალკევებით წარმოდგენილი „სხვა გრძელვადიანი აქტივების“ რეკლასიფიკაცია ძირითად საშუალებებში, რადგან იგი შედგებოდა სათადარიგო და დამხმარე ნაწილებისგან, რომლებიც „ძირითადი საშუალებების“ განმარტებას აკმაყოფილებენ. ასევე დაკორექტირდა შესადარისი მაჩვენებლებიც.

2023 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ განახორციელა 12,595 ათასი ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე მიწის ნაკვეთების შენატანი კომპანიის კაპიტალში (2022: 1,973 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 12), რაც ასევე სააქციო კაპიტალის ზრდის ნომინალურ ღირებულებას წარმოადგენს.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად გაცვეთილი ერთეულების თვითღირებულება 90,901 ათას ლარს შეადგენს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 83,617 ათასი ლარი).

(a) უზრუნველყოფა

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები ელექტროგადამცემ ხაზებსა და შესაბამის ტექნიკურ აღჭურვილობასთან ერთად), რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 31,531 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 30,009 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ მე-14 შენიშვნა).

(ბ) დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები*

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 410,684 ათასი ლარის ღირებულების (31 დეკემბერი 2022: 235,229 ათასი ლარი) დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები მოიცავს 37,309 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2022: 38,945 ათასი ლარი) სათადარიგო ნაწილებს, დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებსა და სარეზერვო აპარატურას ძირითადი საშუალებების მხარდასაჭერად, და 373,375 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2022: 196,284 ათასი ლარი) დაუმთავრებელ მშენებლობას.

9. იჯარები

ინფორმაცია იჯარებზე, რომლებშიც ჯგუფი მოიჯარის სახით მოქმედებს წარმოდგენილია ქვემოთ.

’000 ლარი	ელექტროგადამცემი ხაზები	
	2023	2022
აქტივები გამოყენების უფლებით		
ნაშთი 1 იანვარს	172,347	172,347
ნაშთი 31 დეკემბერს	172,347	172,347
ცვეთა		
ნაშთი 1 იანვარს	(20,702)	(6,913)
ცვეთის დარიცხვა	(13,788)	(13,789)
ნაშთი 31 დეკემბერს	(34,490)	(20,702)
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	151,645	165,434
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	137,857	151,645
საიჯარო ვალდებულებები		
საიჯარო ვალდებულება 1 იანვარს	165,909	172,085
პროცენტის დარიცხვა	22,659	23,585
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	(29,762)	(29,761)
ნაშთი 31 დეკემბერს	158,806	165,909

2021 წლის 1 ივლისიდან, კომპანიამ გააფორმა იჯარის ხელშეკრულება სს „გაერთიანებულ ენერგოსისტემა საქრუსენერგოსთან“ ელექტროგადამცემი ხაზების იჯარის შესახებ. ამ ხელშეკრულების საფუძველზე, კომპანიამ აღიარა ზემოხსენებულ ხაზებთან დაკავშირებით „აქტივი გამოყენების უფლებით“. იჯარის ვადა განისაზღვრა იჯარით აღებული აქტივების დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადით, რომელიც 10-დან 31 წლამდე მერყეობს. მომავალი იჯარის გადახდების დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დაახლოებით 15%-ით განისაზღვრა.

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

’000 ლარი	2023	2022
მოკლევადიანი მოთხოვნები		
სავაჭრო მოთხოვნები	86,469	59,792
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(34,356)	(25,555)
სავაჭრო მოთხოვნები, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	52,113	34,237
სხვა მოთხოვნები	2,233	2,480
გაუფასურების რეზერვი სხვა მოთხოვნებზე	(1,914)	(1,904)
	52,432	34,813

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალები განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2023	2022
საბანკო ნაშთები	144,407	178,429
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში		
და კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში	144,407	178,429

არცერთი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების ნაშთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

12. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2023	2022
	1 ლარი	1 ლარი
აქციების რაოდენობა, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული		
ნომინალური ღირებულება		
გამოშვებული 1 იანვარს	665,090,023	663,104,380
გამოშვებული წლის განმავლობაში	13,078,034	1,985,643
გამოსყიდული წლის განმავლობაში	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად განაღდებული	678,168,057	665,090,023

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და კომპანიის შეხვედრებზე აქვთ ხმის მიცემის უფლება - თითო ხმა თითო აქციაზე.

2023 წელს, კომპანიის აქციონერთა საერთო კრებამ დაამტკიცა 13,078 ათასი ჩვეულებრივი აქციის გამოშვება (2022 წელს: 1,986 ათასი ჩვეულებრივი აქცია), თითოეული აქცია 1 ლარის ღირებულებით. გამოშვებული აქციები გადახდილი იქნა არაფულადი შენატანებით. იხილეთ შენიშვნა 8.

(b) დაურეგისტრირებული კაპიტალი

დაურეგისტრირებული კაპიტალი შედგება აქციონერების მიერ გაკეთებული იმ აქტივების შენატანებისგან, რომელიც არის კომპანიის საკუთრებაში, მაგრამ ჯერ არ არის რეგისტრირებული კომპანიის წილში და ასევე, სხვა სხვაობებისგან სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობასა და აქციონერების მიერ შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის.

(c) დივიდენდები

2022 წლის 1 იანვრიდან, შუალედური ან წლიური ფინანსური შედეგების გათვალისწინებით, სააქციო საზოგადოებას აქვს უფლება, კანონით დადგენილი წესით, მიიღოს გადაწყვეტილება მოგების განთავსებულ აქციებზე დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- i. დივიდენდების განაწილებამდე ან მათი განაწილების შემდეგ, სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი წმინდა აქტივები, იმ განთავსებულ კაპიტალზე (დამატებული კანონით ან წესდებით განსაზღვრული რეზერვები) ნაკლებია, რომელიც არ შეიძლება განაწილდეს აქციონერებზე.
- ii. გასანაწილებელი დივიდენდების ოდენობა აჭარბებს სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ წმინდა მოგების ოდენობას, ან შუალედური დივიდენდების შემთხვევაში, მოგებას, რომელიც მიღებულია უკანასკნელი ფინანსური ანგარიშგების შედგენის შემდეგ, დამატებული ნებისმიერი გადმოტანილი მოგება და თავისუფალი რეზერვებიდან მიღებული ოდენობები, გამოკლებული ნებისმიერი გადმოტანილი ზარალი და რეზერვებში განთავსებული ოდენობები, კანონისა ან წესდების შესაბამისად.
- iii. დივიდენდების განაწილების თარიღისთვის ან დივიდენდების განაწილების შედეგად, სააქციო საზოგადოება გახდება გადახდისუუნარო ან გადახდისუუნარობის რისკის წინაშე დადგება.

2023 და 2022 წლებში დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული ან გადახდილი.

(d) საკურსო სხვაობის რეზერვი

საკურსო სხვაობის რეზერვი შედგება უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ყველა სხვაობისგან, რომელიც წარმოიშობა უცხოური ოპერაციების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების გადაყვანის შედეგად.

(e) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებით გადახდილი კაპიტალი დაკავშირებულია საქართველოს მთავრობისგან მიღებულ ფულად სახსრებთან (54,250 ათასი ლარი) და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან შპს „ენერგოტრანსისთვის“ გაცემული სესხის მოდიფიცირებით განპირობებულ ზარალთან (11,680 ათასი ლარი). საქართველოს მთავრობისგან მიღებული 54,250 ათასი ლარიდან, 44,750 ათასი ლარი მიღებულ იქნა კაპიტალური პროექტების დასაფინანსებლად 2022 წლის განმავლობაში. 2023 წლის განმავლობაში, „დამატებით გადახდილი კაპიტალი“ არ ყოფილა აღიარებული.

13. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, ჯგუფის შემოსავლებისა და მოგების მუდმივი მონიტორინგის გზით, და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით, რომლებიც ძირითადად ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და სესხებითა და კრედიტებით ფინანსდება.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

არც კომპანია და არც მისი შვილობილი კომპანიები არ არიან დაქვემდებარებული გარედან დაკისრებულ კაპიტალის მოთხოვნებს.

14. სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში განსაზღვრულია ინფორმაცია ჯგუფის პროცენტური სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

'000 ლარი	2023	2022
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან	654,309	700,418
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	13,717	12,358
	668,026	712,776
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
საფინანსო დაწესებულებებიდან არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი	201,051	135,136
	201,051	135,136

(a) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების დაფარვის ვადა და პირობები იყო შემდეგი:

		31 დეკემბერი 2023			
'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	KfW სარეფერენტო განაკვეთი +4% სარეფერენტო განაკვეთი სესხის ვალუტისათვის +ცვლადი საპრ. განაკვეთი	2028	173,109	168,682
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - WB	აშშ დოლარი		2038	155,824	155,824
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EIB	ევრო	Euribor+ 0.75% სარეფერენტო განაკვეთი+ფიქსირებ ული ზრდა	2033	135,415	135,415
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IBRD	ევრო		2044	86,440	86,440
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ADB	SDR	1%-1.5%	2032	85,097	85,097
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	Euribor+ 0.3%	2032	71,220	71,220
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2027	50,841	50,521
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	2.2%	2028	37,766	37,766
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2028	33,850	33,850
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	1% - 1.5%	2025-2037	15,132	15,132
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2026	11,592	11,592
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	Euribor+ 0.35%	2034	3,821	3,821
უზრუნველყოფილი სესხები დაკავშირებული მხარისგან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	21,219	13,717
სულ პროცენტური ვალდებულებები				881,326	869,077

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

31 დეკემბერი 2022					
'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ლირებულება	საბალანსო ლირებულება
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	KfW სარეფერენტო განაკვეთი +4% სარეფერენტო	2028	188,220	183,098
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - WB	აშშ დოლარი	განაკვეთი სესხის ვალუტისათვის +ცვლადი საპრ. განაკვეთი	2038	160,920	160,920
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EIB	ევრო	Euribor+ 0.75%	2033	145,163	145,163
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ADB	SDR	1%-1.5%	2032	94,084	94,084
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IBRD	ევრო	სარეფერენტო განაკვეთი+ფიქსირებ ული ზრდა	2044	63,017	63,017
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2027	62,245	61,935
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	2.2%	2025	43,619	43,619
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2028	39,177	39,177
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	1% - 1.5%	2025-2037	17,215	17,215
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2026	11,048	11,048
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	Euribor+ 0.3%	2032	16,188	16,188
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	Euribor+ 0.35%	2034	90	90
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	20,571	12,358
სულ პროცენტიანი ვალდებულებები				861,557	847,912

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები ელექტროგადამცემ ხაზებსა და შესაბამის ტექნიკურ აღჭურვილობასთან ერთად), რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 31,531 ათას ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 30,009 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით.

არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან წარმოადგენს ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკიდან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკიდან (EIB), Kreditanstalt für Wiederaufbau-დან (KfW) და აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მიღებულ სესხებს. სესხები EBRD, EIB და KfW ბანკებიდან გამოეყო საქართველოს მთავრობას „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის“ პროექტთან დაკავშირებით ახალი ენერგოგადამცემი ხაზების მშენებლობისთვის. თავის მხრივ საქართველოს მთავრობამ, მიღებული თანხები, დაფარვის ვალდებულებასთან ერთად გადასცა ჯგუფს. კრედიტორებმა იურიდიულად არ გაათავისუფლეს საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის მთავარი პასუხისმგებლობისგან, შესაბამისად საქართველოს მთავრობა მოქმედებდა მარწმუნებლის სახით აღნიშნულ გარიგებებში და ჯგუფის მიერ გადასახდელი სესხები მიმართულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსკენ.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან 2023 წელს გაფორმებული დამატებითი სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის დეკემბერში დასაფარი სასესხო ვალდებულების დაფარვა 2024 წლის იანვრამდე გადაიდა, 20,029 ათასი ევროს ოდენობით დამატებითი საპროცენტო გადახდების დაკისრების გარეშე.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან 2022 წელს გაფორმებული დამატებითი სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, 2022 წლის დეკემბერში დასაფარი სასესხო ვალდებულების დაფარვა 2023 წლის იანვრამდე გადაიდა, 16,419 ათასი ევროს ოდენობით დამატებითი საპროცენტო გადახდების დაკისრების გარეშე.

(b) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

'000 ლარი	სესხები და კრედიტები	
	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	847,912	1,002,057
შემოსულობები სესხები და კრედიტებიდან	111,619	79,137
სესხების დაფარვა	(116,297)	(75,309)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(4,678)	3,828
გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	17,973	(165,431)
საპროცენტო ხარჯი	20,838	16,531
კაპიტალიზებული ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები	16,548	7,871
გადახდილი პროცენტი	(29,516)	(18,841)
ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიცირებით		
განპირობებული ზარალი	-	1,897
სულ სხვა ცვლილებები	7,870	7,458
ნაშთი 31 დეკემბერს	869,077	847,912

15. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	109,738	99,064
მიწერილი სხვა შემოსავალში მოგებაში ან ზარალში	(3,488)	(3,420)
გრანტების აღიარების შეწყვეტა	(2,885)	(1,757)
მიღებული წლის განმავლობაში	11,193	15,851
ნაშთი 31 დეკემბერს	114,558	109,738
გრძელვადიანი	110,975	106,318
მოკლევადიანი	3,583	3,420
	114,558	109,738

წლის განმავლობაში მიღებული გრანტები წარმოადგენს საფინანსო დაწესებულებების მიერ მომწოდებელზე უშუალოდ გადახდილ თანხებს ძირითადი საშუალებების შესაძენად.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ვალდებულებები შესრულებულ სამშენებლო სამ. დაკავშირებით	53,513	42,488
სხვა ვალდებულებები*	48,643	18,142
მიღებული ავანსები	18,424	-
საგადასახადო ვალდებულებები	3,620	1,077
ნაშთი 31 დეკემბერს	124,200	61,707

* წინა წლებში ჯგუფს ჰქონდა მიმდინარე სამართალწარმოება კონტრაქტთან. არბიტრაჟის მიერ 2023 წელს მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, ჯგუფი ვალდებული იყო აენაზღაურებინა მომსახურების და მიწოდებული საქონლის ღირებულება და კონტრაქტისთვის მიყენებული ზიანი. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, 11,281 ათასი ლარი იქნა აღიარებული ანარიცხის სახით (იხ. შენიშვნა 18(c)) და 7,986 ათასი ლარი - აღიარებული ვალდებულების სახით, არბიტრაჟის გადაწყვეტილების შედეგად, ჯამური ვალდებულება, რომელიც შეადგენდა 22,909 ათას ლარს 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, კლასიფიცირებულ იქნა „სხვა ვალდებულებების“ სახით და 2,907 ათასი ლარის ოდენობით დამატებითი ხარჯი აღიარდა კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში (იხ. შენიშვნა 6).

ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ჯგუფი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 17 (b)(i);
- ლიკვიდურობის რისკი – შენიშვნა 17 (b)(ii);
- საბაზრო რისკი – შენიშვნა 17 (b)(iii).

ამ შენიშვნაში მოცემულია ინფორმაცია ზემოთ ჩამოთვლილ თითოეულ რისკზე ჯგუფის დაქვემდებარების შესახებ, ასევე ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მართვისთვის და ჯგუფის კაპიტალის მართვისთვის შემუშავებულ მიზნებზე, პოლიტიკებსა და პროცესებზე. დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია შესულია წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რისკის მართვის სტრუქტურა

მმართველ საბჭოს აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დანერგვასა და ზედამხედველობაზე; ის პასუხს აგებს ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკების შემუშავებასა და მონიტორინგზე.

ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და ჯგუფის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

საზედამხედველო საბჭოს მის ზედამხედველობის ვალდებულების განხორციელებაში ეხმარება შიდა აუდიტი.

(i) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს და წარმოიშობა ძირითადად ჯგუფის მიერ მომხმარებლებისგან მისაღები თანხებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. გეოგრაფიულად საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება ჯგუფის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. ჯგუფის მიმოხილვა ითვალისწინებს გარე შეფასებებს, ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში, და ზოგიერთ შემთხვევაში, საბანკო რეფერენციებს. ჯგუფის შემოსავლების დაახლოებით 30% (2022: 29 %) უკავშირდება გაყიდვების ტრანზაქციებს ერთ მომხმარებელთან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

ჯგუფი განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რაც წარმოადგენს მის მიერ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით მოსალოდნელი ზარალის შეფასებას. აღნიშნული რეზერვის ძირითად კომპონენტს წარმოადგენს კონკრეტული ზარალის კომპონენტი, რომელიც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებისა და კლიენტების მიმართ სავაჭრო მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	2023	2023	2023
	არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	39,201	-	39,201
მაღალი რისკი	-	47,268	47,268
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	39,201	47,268	86,469
ზარალის რეზერვი	-	(34,356)	(34,356)
	39,201	12,912	52,113

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

'000 ლარი	2022	2022	2022
	არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	34,237	-	34,237
მაღალი რისკი	-	25,555	25,555
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	34,237	25,555	59,792
ზარალის რეზერვი	-	(25,555)	(25,555)
	34,237	-	34,237

ჯგუფი ზემოაღნიშნულ ხარისხებს განსაზღვრავს შემდეგნაირად:

დაბალი რისკი - კონტრაქტებს აქვთ ძლიერი უნარი შეასრულონ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და არ არის სავარაუდო, რომ უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკურ და ბიზნეს გარემოში, გრძელვადიან პერსპექტივაში, შეამცირებს კონტრაქტების უნარს დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები.

მაღალი რისკი - კონტრაქტებს, ახლო მომავალში, აქვთ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების სუსტი უნარი და ეკონომიკური და ბიზნეს გარემოს მომავალი უარყოფითი ცვლილებები სავარაუდოდ შეამცირებს კონტრაქტების უნარს დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი მაღალი რისკის ხარისხისთვის არის დაახლოებით 73% (2022: 100%).

მომართაობა გაუფასურების ზარალების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 ლარი	ინდივიდუალური გაუფასურება	
	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	25,555	26,497
დარიცხვა/(გათავისუფლება) წლის განმავლობაში	8,801	(942)
ნაშთი წლის ბოლოს	34,356	25,555

რეზერვის ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გამოიყენება გაუფასურების ზარალის აღრიცხვის მიზნით, მანამ სანამ აღდგენის ყველა შესაძლებლობა არ იქნება ამოწურული; ამ დროს ოდენობები ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ.

გასული წლების გადაუხდელობის სტატისტიკის მიხედვით, ჯგუფს მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნულის გარდა სხვა დამატებითი გაუფასურების რეზერვი არ არის საჭირო სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ერთ ბანკში, რომლის მოკლევადიანი რეიტინგი სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიხედვით, არის B. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ დონეზე. კომპანია არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(ii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ჯგუფის პოლიტიკა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, მდგომარეობს იმის უზრუნველყოფაში, რომ ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ჯგუფი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს ჯგუფის ფულადი ნაკადების პროგნოზებს. ჯგუფმა განსაზღვრა ყოველწლიური ბიუჯეტების პროცესი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. ბიუჯეტს განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო და ამოწმებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით. ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს, მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებებზე გადაჭარბებული ოდენობით ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების დონის შენარჩუნება.

ჯგუფს ეკისრება ძირითადი საშუალებების შესყიდვის სახელშეკრულებო ვალდებულება 504,013 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბერი: 490,488 ათასი ლარი). კაპიტალის ვალდებულებები უკავშირდება სხვადასხვა პროექტით გათვალისწინებულ სამშენებლო სამუშაოებს და დაფინანსდება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული გამოუყენებელი სესხებით. გამოუყენებელი სესხები, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 735,750 ათას ლარს (31 დეკემბერი 2022 წელი: 825,730 ათასი ლარი).

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

2023 '000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
საფინანსო დაწესებულებებიდან	855,360	1,099,071	231,262	472,630	395,179
უზრუნველყოფილი სესხები					
დაკავშირებული მხარისგან	13,717	21,219	-	-	21,219
საიჯარო ვალდებულებები	158,806	332,000	29,762	119,046	183,192
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	124,200	124,200	124,200	-	-
	1,152,083	1,576,490	385,224	591,676	599,590

2022 '000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
საფინანსო დაწესებულებებიდან	835,554	983,794	153,620	428,088	402,086
უზრუნველყოფილი სესხები					
დაკავშირებული მხარისგან	12,358	25,073	-	-	25,073
საიჯარო ვალდებულებები	165,909	302,238	29,762	59,523	212,953
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	61,707	61,707	61,707	-	-
	1,075,528	1,372,812	245,089	487,611	640,112

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი სახსრების ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(iii) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომლის შემთხვევაშიც საბაზრო ფასებში, როგორცაა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ღირებულებები, მომხდარი ცვლილებები გავლენას ახდენს ჯგუფის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს საბაზრო რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას მოგებასა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ სავალუტო კურსების ცვლილება ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან მომავალი ფულადი ნაკადების ცვლილებას გამოიწვევს. ჯგუფის დაქვემდებარება სავალუტო კურსებში მომხდარ ცვლილებებზე ძირითადად უკავშირდება ევროში, აშშ დოლარში და SDR-ში დენომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

ჯგუფი არ ახდენს მის სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ჯგუფის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე წარმოდგენილია შემდეგი სახით პირობით თანხებზე დაყრდნობით:

'000 ლარი	SDR-ში დენომინირებული 2023	აშშ დოლარში დენომინირებული 2023	ევროში დენომინირებული 2023
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	3,577	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	3,691	1,602
სესხები და კრედიტები	(85,097)	(155,824)	(628,156)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(11,852)	(66,053)
წმინდა დაქვემდებარება	(85,097)	(160,408)	(692,607)

'000 ლარი	SDR-ში დენომინირებული 2022	აშშ დოლარში დენომინირებული 2022	ევროში დენომინირებული 2022
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	5,307	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	6,738	3,044
სესხები და კრედიტები	(94,084)	(160,920)	(592,908)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(3,820)	(26,259)
წმინდა დაქვემდებარება	(94,084)	(152,695)	(616,123)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2023	2022	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
1 აშშ დოლარი	2.6287	2.9156	2.6894	2.7020
1 ევრო	2.8416	3.0792	2.9753	2.8844
1 SDR	3.5051	3.9073	3.6083	3.5959

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან, ევროსთან და SDR-თან მიმართებაში ლარის კურსის გამყარება/შესუსტება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა/(შეამცირებდა) მოგებას ან ზარალს, ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ვალუტის მოძრაობას არ ექნებოდა გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან პირდაპირ კაპიტალზე. აღნიშნული ანალიზი დაფუძნებულია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლილებაზე, რომელსაც ჯგუფი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ანალიზი განხორციელდა იგივე საფუძველზე.

'000 ლარი	გამყარება მოგება	შესუსტება (ზარალი)
31 დეკემბერი 2023		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	16,041	(16,041)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	69,261	(69,261)
SDR (10%-იანი მოძრაობა)	8,509	(8,509)
31 დეკემბერი 2022		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	15,270	(15,270)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	61,612	(61,612)
SDR (10%-იანი მოძრაობა)	9,408	(9,408)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, პირველ რიგში, მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადგანაკვეთიანი სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს ჯგუფი დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხის და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ჯგუფისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი წარმოდგენილი იყო შემდეგნაირად:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2023	2022
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	144,407	178,429
ფინანსური ვალდებულებები	(151,713)	(167,276)
	(7,304)	11,153
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური ვალდებულებები	(717,364)	(680,636)
	(717,364)	(680,636)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს მის ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულს ან როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომს. შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთებში განხორციელებულ ცვლილებას საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნებოდა რაიმე გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

საანგარიშგებო თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთებში 100 საბაზისო პუნქტის ცვლილება გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ, უცხოური ვალუტის კურსები, უცვლელი დარჩება.

	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
'000 ლარი		
31 დეკემბერი 2023		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(71,736)	71,736
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	(71,736)	71,736
31 დეკემბერი 2022		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(68,064)	68,064
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	(68,064)	68,064

18. პირობითი ვალდებულებები და ანარიცხები

(a) დაზღვევა

საქართველოს სადაზღვევო ინდუსტრია განვითარების ეტაპზე იმყოფება და დაზღვევის მრავალი ფორმა, რომლებიც მიღებულია მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში, ამჟამად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. ჯგუფი სრულად ვერ აზღვევს დანადგარებს, ბიზნესის გამართულ მუშაობას, მესამე მხარის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს ჯგუფის ქონებაზე უბედური შემთხვევებისა თუ ჯგუფის მიერ განხორციელებულ ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი, ასევე ბუნებრივი მოვლენებით გამოწვეული ზიანის შემთხვევაში. სანამ მოხდება ჯგუფის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან კონკრეტული აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს ჯგუფის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

(c) ანარიცხები სამართალწარმოების, საჩივრებისა და დავებისთვის

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	12,915	18,216
დარიცხვა წლის განმავლობაში	-	-
გათავისუფლება და ანგარიშსწორება წლის განმავლობაში	(12,312)	(2,508)
სავალუტო რისკის გავლენა	(603)	(2,793)
ნაშთი 31 დეკემბერს	-	12,915

2023 წელს არბიტრაჟმა მიიღო გადაწყვეტილება კომპანიის წინააღმდეგ. ხელმძღვანელობა არ გეგმავს გადაწყვეტილების გასაჩივრებას და აღიარებს შესაბამის ვალდებულებას „სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში“ (იხ. შენიშვნა 16).

2022 წელს, "დავების საბჭომ" ("საბჭო") მიიღო გადაწყვეტილება კომპანიის სასარგებლოდ, საქმეში, რომელშიც კომპანია მოპასუხის სახით იყო ჩართული. გათავისუფლება და ანგარიშსწორება წლის განმავლობაში მოიცავს სადავო ოდენობის და კომპანიის მიერ ფიზიკური პირებისთვის გადახდილი ოდენობის 2,443 ათასი ლარით და 65 ათასი ლარით შემცირებას, შესაბამისად.

ანარიცხების სახით აღიარებული თანხები წარმოადგენს ჯგუფის ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებას იმ ხარჯებისა, რომლებიც შეიძლება საჭირო გახდეს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანიაა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

(b) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

(i) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია ხელფასებსა და გასამრჯელოებში:

'000 ლარი	2023	2022
ხელფასები და ბონუსები	2,346	1,543

(c) ოპერაციები მთავრობასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციებთან

ჯგუფი აწარმოებს ყოველდღიურ ოპერაციებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან არის საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ჯგუფმა აირჩია ბასს 24-ის, „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების“ გამონაკლისის გამოყენება, რომელიც იძლევა დაკავშირებული მხარის შესახებ ინფორმაციის შემცირებული სახით წარდგენის ნებართვას, მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით.

ჯგუფის ყველა სესხი და კრედიტი, ასევე საპროცენტო ხარჯი აღნიშნულ სესხებსა და კრედიტებზე ექვემდებარება გადახდას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. აქტივებთან დაკავშირებით ჯგუფის გრანტები ძირითადად მიიღება იმ ტრანზაქციებიდან, სადაც საქართველოს მთავრობა მოქმედებს შუამავლის სახით. ჯგუფის რესტრუქტურისებული ვალდებულებები ძირითადად შედგება საქართველოს მთავრობის ან სამთავრობო ორგანოების მიმართ არსებული ვალდებულებებისგან.

ჯგუფის შემოსავლის დაახლოებით 3% (2022 წელს: 4%) მიიღება ოთხი საწარმოდან, რომლებზეც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ან კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ.

20. ინვესტიციები

აღწერა	რეგისტრაციის ქვეყანა	2023 საკუთრება/ ხმის უფლება	2022 საკუთრება/ ხმის უფლება
სს „Karcas Energy“ (შვილობილი კომპანია)	თურქეთი	99%	99%
სს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟა“ (ერთობლივი საწარმო)	საქართველო	50%	50%

2019 წელს, კომპანიამ „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ (ესკო) ერთად დაარსა ახალი საწარმო შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა“ სადაც ფლობდა 50%-ს. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, შპს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაში“ ფლობილი საკუთრების წილი ერთობლივი საწარმოს სახით აღირიცხება. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ერთობლივ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება 5,341 ათას ლარს შეადგენს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 5,311 ათასი ლარი).

21. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

22. შემდგომი მოვლენები

საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, ჯგუფმა შეცვალა მისი საკუთრების წილი სს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაში“ და 25%-ით განსაზღვრა აღნიშნული.

23. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

2023 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ მიიღო „სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები“ (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის კორექტირებები). კორექტირებები მოითხოვს „არსებითი“ და არა „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენას. მიუხედავად იმისა, რომ კორექტირებებს არ მოჰყოლია რაიმე ცვლილება თვითონ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკებში, მათ გავლენა მოახდინეს გარკვეულ შემთხვევებში წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ ინფორმაციაზე.

(a) შემოსავალი

მომსახურება

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, მომხმარებლებისთვის საქონელსა და მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის მომენტში. ჯგუფი ძირითადად შემოსავალს ელექტროენერგიის გადაცემიდან, ექსპორტიდან და ტრანზიტიდან იღებს. შემოსავალი აღიარებულია დროთა განმავლობაში მომსახურებების გაწევის შესაბამისად, გადაცემული და დისპეტჩერიზებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური მოცულობის და მარეგულირებლის მიერ დადგენილი ტარიფის საფუძველზე. ხელშეკრულებები კონტრაქტებთან არ ითვალისწინებს ფასდაკლებებს და ანგარიშფაქტურები გადასახდელია ყოველთვიურად.

პროგრესის შეფასება ეფუძნება გადაცემული და დისპეტჩერიზებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივ მოცულობას. შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში. ელექტროენერგიის ტრანზიტის შემთხვევაში, მომსახურების ტარიფები მითითებულია ტრანზიტის კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულების მქონე გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს გონივრული საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და ჯგუფი დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში საპროცენტო შემოსავლის სახით სისტემატიურად, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ ჯგუფის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდებში, რომელშიც ადგილი ჰქონდა ხარჯების აღიარებას.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებულ თანხებზე;
- ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირებაზე;
- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი;
- აქტივებთან დაკავშირებული გრანტების ამორტიზაცია;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებულია მოგებას ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აღირიცხება წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის გათვალისწინებით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა ამონაგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

(i) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ჯგუფის საწარმოების შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, კომპანიის სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის (კორექტირებულ ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, კონვერტირებულს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმების ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(e) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, გარდა მიწისა, ფასდება თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთის და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. მიწა ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით. თუ ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული ოდენობა შეტანილი გადაფასების რეზერვში, როგორც გადაფასების ნამეტი, გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ჯგუფში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან ჯგუფის შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. 2011 წლამდე შეძენილი აქტივების ცვეთა განისაზღვრება აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული მისი სავარაუდო ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა, როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო ვადასა და მათ სასარგებლო მომსახურების ვადებს შორის უმცირესის მიხედვით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია რომ იჯარის ვადის ბოლოს ჯგუფი აქტივზე საკუთრების უფლებას მოიპოვებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

– შენობა-ნაგებობები	15-25 წელი;
– ელექტროგადამცემი ხაზები	20-35 წელი;
– მოწყობილობა	10-25 წელი
– სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	5-7 წელი.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(j) არამატერიალური აქტივები

(i) სხვა არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ფასდებიან თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. სხვა არამატერიალური აქტივები ძირითადად მოიცავს საოპერაციო ლიცენზიებს და პროგრამულ უზრუნველყოფას.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯის კაპიტალიზაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის მასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ აქტივში განივთვლელ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა დანახარჯი, მათ შორის კომპანიის შიგნით გენერირებულ გუდვილსა და ბრენდებზე გაწეული ხარჯები, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

(iii) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გამოითვლება აქტივის თვითღირებულების მიხედვით. ამორტიზაცია, როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების (გარდა გუდვილისა) მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდება, რადგან ამგვარად შესაძლოა ყველაზე მიახლოებულად აისახოს აქტივში განივთვლელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელი ფორმა. მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის, არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა 3-დან 5 წლამდე მერყეობს.

ამორტიზაციის მეთოდები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროებისამებრ, კორექტირდება.

(k) ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი იყენებს ფასს 9 ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და სხვა არაფინანსური ერთეულების ყიდვა - გაყიდვის ხელშეკრულებების აღრიცხვისა და შეფასებისათვის.

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება მათი წარმოშობის თარიღში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც ჯგუფი ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება, თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია სავალლო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელმწიფოებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალდებულო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელმწიფოებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „ჯგუფს“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფს შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოჩნდება, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს (შენიშვნა 10) და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 11) და კლასიფიცირებულია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების კატეგორიაში. ეს აქტივები შემდგომში შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს, რომელთა დაფარვის ვადა არის სამი თვე ან ნაკლები შემენის თარიღიდან. მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების რისკი არა-არსებითია.

(iii) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ ფლობილი ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში (გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების იმ ნაწილისა რომელიც გამოწვეულია ჯგუფის საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებით, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს სესხებს დაკავშირებული მხარეებისგან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს, წარმოდგენილი შენიშვნებში 15 და 17, შესაბამისად, შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი მის ყველა ფინანსური ვალდებულებას ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური აქტივის ვალუტის ცვლილება;
- უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო პირობების ცვლილება;
- ცვლილება ფინანსური აქტივის პირობებში, რაც იწვევს შეუსაბამობას SPPI კრიტერიუმთან. (მაგ. კონვერსიის თვისება).

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ბანკების მიერ, საქართველოს ეროვნული ბანკის მხრიდან საკვანძო განაკვეთებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, წამოწყებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის უფლებას და ჯგუფს აქვს შესაძლებლობა, მიიღოს გადახდილი განაკვეთი ან დაფაროს სესხი ნომინალური ღირებულებით, ჯარიმის გადახდის გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია პერსპექტიულად.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო პირობების ცვლილება;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები, თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ მოგებას ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(v) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როცა მისი პირობები მოდიფიცირებულია და მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(vi) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგადაფაროს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. ჯგუფს აქვს ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება იმ შემთხვევაში, თუ ეს უფლება არ არის დამოკიდებული რაიმე მომავალ მოვლენაზე და იურიდიულად აღსრულებადია საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობისას და ჯგუფის და ყველა კონტრაქტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს და საბანკო ნაშთებს თავდაპირველი დაფარვის ვადებით - 3 თვე ან ნაკლები.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

ჯგუფი არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში აკლასიფიცირებს. მსგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯების გამოკლებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აღნიშნული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და კრედიტებს, საბანკო ოვერდრაფტებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(l) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დამატებითი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

(m) გაუფასურება

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი არასაჭირო ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის ფლობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელმწიფო პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა საწარმოდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის, ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით, რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდიწებებისგან.

ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოდიწებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით, რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე, გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების ბაზრის მიმდინარე შეფასებას და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე პროპორციულობის პრინციპით და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულებას განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(n) იჯარები

ჯგუფმა ფასს 16-ი მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მაშასადამე, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი. ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში სააღრიცხვო პოლიტიკების დეტალები წარმოდგენილია ცალკე.

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადების ან მისი ცვლილების დროს, ჯგუფი ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მისი შესაბამისი, განცალკევებული ფასის მიხედვით.

ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

შემდგომ ხდება გამოყენების უფლებით აქტივის ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ჯგუფს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ გამოყენების უფლებით აქტივის თვითღირებულება ასახავს ჯგუფის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ჯგუფი დისკონტირების განაკვეთად მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

ჯგუფი მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს სხვადასხვა გარე დაფინანსების წყაროებიდან საპროცენტო განაკვეთების მოპოვების გზით და აკეთებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობების და იჯარით აღებული აქტივის სახეობის ასახვის მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს შემდეგს:

- ფიქსირებული გადახდები, მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, რომლებიც თავდაპირველად დაწყების თარიღისთვის არსებული ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით იქნა შეფასებული;
- ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში გადასახდელი ოდენობები; და

- აღსრულების ფასი შესყიდვის ოფციონის ფარგლებში, რომლის აღსრულებაშიც ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, საიჯარო გადახდები არასავალდებულო განახლების პერიოდის განმავლობაში თუ ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ გამოიყენებს გახანგრძლივების შესაძლებლობას და ჯარიმები იჯარის ნაადრევ შეწყვეტისთვის, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ არ შეწყვეტს ნაადრევად ხელშეკრულებას.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია, როდესაც არსებობს ცვლილება სამომავლო საიჯარო გადახდებში, რომელიც წარმოიშვა ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების შედეგად, თუ არსებობს ცვლილება ჯგუფის შეფასებაში იმ ოდენობისა, რომელიც მოსალოდნელია, რომ იქნება გადასახდელი ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში, თუ ჯგუფი შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან თუ არსებობს გადახდის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ჯგუფი მის "აქტივებს გამოყენების უფლებით" რომლებიც არ აკმაყოფილებენ "საინვესტიციო ქონების" განმარტებას, "ძირითადი საშუალებების" და "საიჯარო ვალდებულებების" კატეგორიაში აკლასიფიცირებს (კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში).

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე. ჯგუფი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

24. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელთა ათვლა იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან და დაშვებულია მათი ნაადრევად გამოყენება; თუმცა, ჯგუფმა ნაადრევად არ მიიღო ახალი ან შესწორებული სტანდარტები, წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ მოცემული შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).
- საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);
- გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები).



საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა / Georgian State Electrosystem

საქართველო, თბილისი 0108, ბარათაშვილის 2, Baratashvili str., Tbilisi 0105, Georgia; ს/კ/I/N 204995176; ტელ/ფაქსი/Tel/fax: +995 332 983704; +995 3222 510101;



3486-02-2-202405291658

N 3486/02

29/05/2024

შპს KPMG საქართველო
5th სართული, GMT პლაზა
5 თავისუფლების მოედანი
0108 თბილისი, საქართველო
29 მაისი 2024

გიგზავნით 2023 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშს.

პატივისცემით,

გიორგი გიგინეიშვილი

გენერალური დირექტორი





კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიში 2023

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"

საქართველო, თბილისი 0105

ბარათაშვილის ქ. №2

2023 წელი



შინაარსი:

1. ტერმინთა განმარტება	3
2. საქმიანობის მიმოხილვა	4
3. სსე-ს დირექტორთა საბჭო	9
4. სსე-ს სამეთვლეყურო საბჭო	13
5. 2023 წლის ფინანსური მაჩვენებლები	16
6. რისკები	20
7. 2023 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები	22
8. სსე გადაცემა	28
9. სტრატეგიული დაგეგმვა 2024-2034	31
10. ადამიანური რესურსები და ორგანიზაციული განვითარება	37
11. გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა	39
12. 2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	43

ტერმინთა განმარტება

სსე - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა

სემეკი- საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია

კვ - კილოვოლტი

კვტ სთ - კილოვატ საათი

მვტ - მეგავატი

ეგზ - ელექტროგადამცემი ხაზი

ქ/ს - ქვესადგური

ასა -ავარიის საწინააღმდეგო ავტომატიკის სისტემა

რაზ - რეგულირებადი აქტივების ბაზა

WB - მსოფლიო ბანკი

KfW - გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი

EBRD - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი

ESMS - გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა

საქმიანობის მიმოხილვა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (სსე) უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის მომსახურებას კვალიფიციური საწარმოებისთვის. კომპანია წარმოადგენს გადამცემი სისტემის ერთადერთ ოპერატორს. ელექტროენერგიის გადაცემა ხდება ჰიდრო, თბო და ქარის ელექტროსადგურებიდან ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიებამდე და პირდაპირ მომხმარებლებამდე. ის საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 4 382 კმ. სიგრძის ელექტროგადამცემ ხაზებსა და 93 ქვესადგურს. გადამცემ ქსელს მართავს ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი, ხოლო მის ტექნიკურ მხარდაჭერას უზრუნველყოფს ექსპლუატაციის დეპარტამენტის 4 რეგიონული ფილიალი (აღმოსავლეთის, დასავლეთის, სამხრეთის და კახეთის რეგიონული ქსელები). სსე, ასევე, მართავს მეზობელ სახელმწიფოებთან დამაკავშირებელ ყველა ელექტროგადამცემ ხაზს.

სსე-ს აქციების სრულ პაკეტს ფლობს სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო“, ხოლო ორგანიზაციის მართვის უფლება გადაცემული აქვს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, კომპანიას ფინანსურ ზედამხედველობას უწევს ფინანსთა სამინისტრო.

სსე-ს საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- ელექტროენერგიის გენერაციისა და მოხმარების დაგეგმვა და კოორდინაცია;
- ელექტროგადამცემ ქსელთან მიერთების უზრუნველყოფა;
- ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (საერთაშორისო და შიდა ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურების მშენებლობა);
- ელექტროგადამცემი ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერა.

სსე 2002 წელს შეიქმნა სს „ელექტროგადამცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეტჩერიზაციის“ შერწყმის შედეგად.

2020 წლის 29 მაისს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერირების ლიცენზია მიენიჭა. სალიცენზიო პირობების თანახმად, „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ უზრუნველყოფს საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ოპერირებას, უბალანსობის საფასურის გაანგარიშებას და განსაზღვრავს ფინანსური გარანტიების ოდენობას.

სსე-სა და სს გაერთიანებულ ენერგეტიკულ სისტემა „საქრუსენერგოს“ შორის 2021 წლის 4 იანვარს გაფორმდა ხელშეკრულება „სს გეს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების უვადო სარგებლობის უფლებით (იჯარით) სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისათვის“ (გადამცემი სისტემის ოპერატორი) გადაცემის თაობაზე“.

ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ საქართველოს კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის“ (სემეკ) 2021 წლის 4 მარტის N9/10 გადაწყვეტილებით, განხორციელდა სსე-ს წინასწარი სერტიფიცირება გადამცემი სისტემის ოპერატორად, ხოლო კომისიის 2021 წლის 13 მაისის N20/1 გადაწყვეტილებით სსე-ზე გაცემული იქნა ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზია, რომლითაც მას მიენიჭა კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსი. ამ სტატუსის შესაბამისად, კომპანია ეწევა ქვეყნის ელექტროენერგეტიკული სისტემის საერთო

კოორდინაციას და ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსებას. სსე, ასევე, მართავს მეზობელ სახელმწიფოებთან ელექტროენერგიის გაცვლის პროცესს და აქტიურად თანამშრომლობს მათი გადამცემი სისტემების ოპერატორებთან.

სსე, როგორც გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი, პასუხისმგებელია, რეალურ დროში, ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსებასა და ელექტროენერგიის საიმედო მიწოდებაზე.

შვილობილი კომპანიები

- სს „კარჩალ ენერჯი“ - სსე-ს შვილობილი კომპანია, სსე-ს 99%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, არის გენერალური ლიცენზიანტი თურქეთში ელექტროენერგიის საბითუმო ვაჭრობისთვის.
- სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა“- ელექტროენერგეტიკის ბაზრის ოპერატორი, სსე-ს 25%-იანი წილობრივი მონაწილეობით პასუხისმგებელია ელექტროენერგიის დღით ადრე, დღიური ბაზრისა და ორმხრივი კონტრაქტების (ფორვარდული) ბაზრის ოპერირებაზე.

დისპეტჩერიზაცია

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი მდებარეობს თბილისის ცენტრში არსებულ სათაო ოფისში.

ეროვნული სადისპეტჩერო:

- ახორციელებს საქართველოს ენერგოსისტემაზე ეფექტურ კონტროლს;
- პასუხისმგებელია 500/400/330/220/110/35 კვ გადამცემი ქსელისა და აღჭურვილობის უსაფრთხო, საიმედო, ეფექტურ მუშაობასა და ენერგოსისტემის მთლიან სტაბილურობაზე, უზრუნველყოფს ელექტროენერგეტიკული სისტემის, როგორც ერთიანი ობიექტის, მუშაობას ჩვეულ და ავარიულ რეჟიმებში;
- აღჭურვილია უახლესი ინფორმაციული და საოპერაციო ტექნოლოგიებით, რითაც შესაძლებელია სისტემის შესახებ ინფორმაციის რეალურ დროში მიღება, დისტანციური მართვა და ინციდენტების შემდეგ ეფექტური აღდგენა;
- ქვესადგურებიდან და სადგურებიდან იღებს სრულ ინფორმაციას მუდმივად განახლებადი მონაცემთა ბაზის საფუძველზე, რისი მეშვეობითაც პერსონალი ოპერატიულად რეაგირებს ავარიულ სიტუაციებში.

გადაცემა

სსე-ს ბალანსზე ირიცხება 500/400/220/110/35კვ გადამცემი ხაზები საერთო სიგრძით - 4 382.66 კმ, და 93 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 13 815,82 მვა, მათ შორის 6 (ექვსი) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური, 18 (თვრამეტი) 220 კვ ქვესადგური, 27 (ოცდაშვიდი) 110 კვ ქვესადგური და 42 (ორმოცდაორი) 35 კვ ქვესადგური.

ბაზრის ოპერატორი

სსე ლიცენზირებულია საბალანსო და დამხმარე სერვისების ბაზრის ოპერირების მიზნით. როგორც ბაზრის ოპერატორი, სსე, სხვა უფლება-მოვალეობებთან ერთად, მართავს ბაზარს, ადგენს საბალანსო პროდუქტებს, ითვლის დისბალანსის ფასს, ადგენს შესაბამისი უზრუნველყოფის ფასს და უზრუნველყოფს სამართლიანი და გამჭვირვალე გარემოს ხელშეწყობას ანგარიშსწორების მიზნებისთვის.

მისია

სსე-ს მისიაა უსაფრთხო, სტაბილური და ეკონომიკურად გამართლებული ელექტროენერგიის გადაცემის სისტემის შექმნა, სრულყოფა და ოპერირება კომპანიის მომხმარებელთა მოთხოვნების შესაბამისად.

ხედვა

რეგიონის ენერგეტიკულ სექტორში სსე-ს ლიდერად ჩამოყალიბება, ქვეყნის სატრანზიტო როლის განვითარება, ადგილობრივი და საერთაშორისო მომხმარებლებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების გაწევა და გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფა. დასახულ კორპორატიული მიზნების მიღწევა შესაძლებელია ბაზარზე და მომხმარებელთა ინტერესებზე ორიენტირებული მდგრადი სისტემის და შესაბამისი ორგანიზაციული კულტურის ჩამოყალიბებით. ხედვაში დაფიქსირებული მდგომარეობის მიღწევა დაგეგმილია:

- საქართველოსა თუ მის ფარგლებს გარეთ ელექტროენერგიის გადაცემის პროცესის ოპტიმიზაციით;
- მართვისა და დაგეგმვის პროცესების კოორდინაციით, რაც ხელს შეუწყობს ინვესტიციებს გადაცემის სისტემის სანდოობის ამაღლებას, ასევე, ეკონომიკურ ეფექტიანობასა და საჯარო პოლიტიკის მიზნების შესრულებას;
- მაღალტექნოლოგიური ქსელის განვითარებით, რაც უზრუნველყოფს სისტემის დაბალანსებასა და დაუბრკოლებელ მუშაობას საიმედო მონაცემების, სათანადო საკომუნიკაციო და ავტომატიზებული სისტემების გამოყენებით კომპანიაში „გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების მართვის სისტემის“ ჩამოყალიბებით.

კომპანიის სტრატეგიული ამოცანები

1. ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შენარჩუნება;
2. ელექტროენერგიის საერთაშორისო ვაჭრობის ხელშესაწყობად მზაობის უზრუნველყოფა;
3. ფინანსური თავსებადობისა და დაგეგმვის უზრუნველყოფა;
4. ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა;
5. ორგანიზაციის საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლება;
6. კომპანიის კომერციულად ორიენტირება და ორგანიზაციული კულტურის შესაბამისად გარდაქმნა.

საიმედოობა

სსე-ს ბიზნეს მოდელი საკმაოდ მარტივია. როგორც საქართველოს გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი, სსე მიმართულია ელექტროგადამცემი ქსელის საიმედოობის ამაღლებისკენ. ეს ის საძირკველი და მუდმივი მამოძრავებელია, რომელსაც ჩვენი კომპანია ეფუძნება. გაძლიერებულმა ძალისხმევამ, სსე-ს მომსახურების მთელ არეალში ახლით შეცვლილიყო მოძველებული გადამცემი ობიექტები და მოწყობილობები, შედეგად გამოიღო გაზრდილი საიმედოობა და ეფექტურობა, ამასთან, შესაძლებელი გახადა გენერაციის ახალი წყაროების ინტეგრაცია, განახლებადი რესურსების ჩათვლით. სიმძლავრის ზრდის მეშვეობით, სსე-ს კაპიტალური პროექტები ხელს უწყობს და აუმჯობესებს სისტემების მოქნილობასა და ხელმისაწვდომობას. გეგმიური ტექნიკური მომსახურებისადმი სსე-ს ყურადღება კიდევ უფრო ზრდის სისტემის საიმედოობას, დაუგეგმავი გამორთვების შემცირების გზით. ეს საიმედოობა თვალსაჩინოა ენერგოსისტემის მდგრადად მუშაობისას სტრესულ პირობებში ზაფხულისა და ზამთრის თვეებში, განსაკუთრებული სიციხისა და სიცივის დროს, როცა ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა უმაღლეს დონეს აღწევს.

ენერგო ეფექტურობა

როცა ელექტროენერგია გრძელ მანძილზე გადაიცემა დაბალი სიმძლავრის ხაზებით, ენერგო ეფექტურობა შესაძლოა, შემცირდეს. ენერგო ეფექტურობას ასევე მნიშვნელოვნად ამცირებს გადატვირთული ხაზები. ამიტომ სსე, გადამცემ ქსელში ჩადებული ინვესტიციების მეშვეობით, ამცირებს ელექტროენერგიის კარგვებს და ამასთან, ზრდის ენერგო ეფექტურობას. მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები, როგორც, მაგალითად, სსე-ს პროექტების ფარგლებში შენდება, მეტად ეფექტური და არსებითად უფრო საიმედოა. მოწინავე ტექნოლოგიების დახმარებით, შესაძლებელია მრავალ რეგიონში განფენილი გადამცემი სისტემის ეფექტური მართვა. თანამედროვე ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი იძლევა სისტემის პირდაპირი მონიტორინგის საშუალებას 24 საათის განმავლობაში, კვირაში შვიდი დღე. სისტემის ოპერატორები იყენებენ სიტუაციური ინფორმირების უზრუნველყოფ სხვადასხვა საშუალებას, ქსელში წარმოშობილი საოპერაციო სახის პრობლემების აღმოჩენისა და გადაწყვეტისთვის.

პროფესიონალური საქმიანობის მაღალი სტანდარტები

საკუთარ გადამცემ სისტემაზე სსე-ს განსაკუთრებულ ზრუნვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ელექტროენერგიის საიმედოობისა და ეროვნული უსაფრთხოების შენარჩუნების საქმეში. გეოგრაფიულად გაფანტული აქტივების დაცვა ურბანულ და რურალურ არეალებში ზედმეტი ზრუნვით დაგეგმვასა და დიდ ძალისხმევას საჭიროებს. სსე-მ ეროვნული აღიარება მოიპოვა თავისი საქმიანობითა და მაღალი ძაბვის ელექტროსისტემების წარმატებით დაცვის გზით.

უსაფრთხოება

სსე-ს თანამშრომლებისა და კონტრაქტორების უსაფრთხოება კომპანიის კულტურისა და ყოველდღიური საქმიანობის განუყოფელ ნაწილს შეადგენს. უსაფრთხოების მოწინავე სტანდარტები ინერგება კორპორატიულ კულტურაში, რაც აისახება კიდევ სსე-ს საქმიანობაზე. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში გადაცემაში შენარჩუნებულია უსაფრთხოების უმაღლესი

მაჩვენებელი, დაკარგული სამუშაო დღეებისა და აღრიცხული ტრავმების ნულოვანი ნიშნულებით.

ხარისხის პოლიტიკა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ხარისხის პოლიტიკის მიზანია ელექტროენერგიის გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის და ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერირების (საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის სეგმენტისათვის) სისტემების უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიკურად დასაბუთებული, ეფექტიანი მართვა, შენარჩუნება და განვითარება.

ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიის ხელმძღვანელობა მჭიდროდ თანამშრომლობს ყველა დაინტერესებულ მხარესთან - მომხმარებლებთან, მიმწოდებლებთან, კომპანიის თანამშრომლებთან, აქციონერებთან, მაკონტროლებელ და ზედამხედველ ორგანოებთან.

კომპანიის ხელმძღვანელობა მიზნების მისაღწევად ახორციელებს შემდეგ ქმედებებს:

- მუდმივად ითვალისწინებს დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნებს და ახდენს მათ ინფორმირებას სიახლეების შესახებ;
- მუდმივად მუშაობს მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით, უსაფრთხოების ნორმების და გარემოს დაცვითი მოთხოვნების გათვალისწინებით. მუდმივად სრულყოფს კომპანიის ინფრასტრუქტურას;
- განსაზღვრავს და აფასებს რისკებს და შესაძლებლობებს, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენა იქონიონ სსე-ს მიერ გაწეული მომსახურების ხარისხზე და დაინტერესებული მხარეების კმაყოფილების ამაღლებაზე;
- აქტიურად თანამშრომლობს მიმწოდებელთან, მომხმარებლის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით;
- ქირაობს კვალიფიციურ თანამშრომლებს, მათი შესაფერის თანამდებობებზე დასაქმების და შენარჩუნების მიზნით, ინტენსიურად ატარებს მთელი პერსონალის ტრენინგს მათი კომპეტენციის ასამაღლებლად;
- მუდმივად ასრულებს საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებს;
- უზრუნველყოფს სსე-ის უმაღლესი ხელმძღვანელობის და მთელი პერსონალის ჩართულობას ხარისხის მართვის სისტემის ფუნქციონირებაში, რომელიც ვრცელდება მთელ ორგანიზაციაზე.

სსე-ს დირექტორთა საბჭო

გიორგი გიგინეიშვილი - გენერალური დირექტორი

გიორგი გიგინეიშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ გენერალურ დირექტორად დაინიშნა 2022 წელს. მას აქვს ენერგეტიკულ სექტორში მუშაობის მრავალწლიანი და მრავალმხრივი გამოცდილება.

2021-2022 წლებში მუშაობდა „ჩვეშურა ჰესის“ დირექტორის თანამდებობაზე. 2018-2020 წლებში იყო „ჭიორა ჰესის“, ხოლო 2017-2018 წლებში - „შაქშაქეთი ჰესის“ დირექტორი. 2010-2014 წლებში საქმიანობდა შპს „ენერგოსექტორმშენში“, იყო კომპანიის დირექტორი და დამფუძნებელი. 2008-2009 წლებში მუშაობდა სს „კავკასელექტროქსელმშენის“ ტექნიკური მენეჯერის თანამდებობაზე. 2007-2008 წლებში იყო შპს ენიმპექსის“ დირექტორის მოადგილე. მისი უშუალო ხელმძღვანელობით განხორციელდა მრავალი ელექტროგადამცემი ხაზისა და ქვესადგურის მშენებლობა-რეაბილიტაციის სამუშაოები. 2002-2007 წლებში საქმიანობდა სხვადასხვა ენერგეტიკულ კომპანიაში, საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე. გიორგის დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი, ელექტროენერგეტიკული სისტემების და ქსელების განხრით.

ლაშა ხმიადაშვილი - გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე / დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი პროექტების მართვის საკითხებში

ლაშა ხმიადაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილედ / დირექტორად პროექტების მართვის საკითხებში დაინიშნა 2023 წელს.

ლაშას აქვს სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2022-2023 წლებში იყო შპს „ემ ცე ბაუქიმიას“ გენერალური დირექტორი, 2020-2023 წლებში - შპს „თბილისერვის ჯგუფის“ ერთ-ერთი სამსახურის უფროსი, 2019-2020 წლებში - შპს „ენერგოტრანსის“ დირექტორის მოადგილე, 2014-2019 წლებში - „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიის“ ელექტრომექანიკური სამსახურის უფროსი. იგი, სხვადასხვა პერიოდში, მუშაობდა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის, ასევე საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროებში. ლაშას აქვს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის მრავალწლიანი გამოცდილება. მუშაობდა ევროპის საბჭოს/ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის (NALAG) სტრატეგიული დაგეგმვის პროგრამის მენეჯერად, გაეროს პროექტის „ევრაზიული სატრანსპორტო კავშირების განვითარება“ წარმომადგენლად საქართველოში, ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის (TRACECA) სამთავრობოთაშორისო კომისიის ეროვნულ მდივნად საქართველოში.

ლაშას დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კავშირგაბმულობის ფაკულტეტის ინგლისურენოვანი კათედრა. არის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მაგისტრი. გავლილი აქვს „ეკონომიკის კურსი ინჟინრებისათვის“ დიდ ბრიტანეთში, მანჩესტერის მეტროპოლიტან უნივერსიტეტში, ასევე იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს (JICA) მიერ ორგანიზებული „საზღვაო პორტების სტრატეგიული მართვის“ და საქართველოს სტრატეგიული და საერთაშორისო კვლევების ფონდის (GFSIS) სახელმწიფო პოლიტიკის ცოდნის კურსები.

გიორგი ამუზაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ოპერატიული რეჟიმების და დისპეტჩერიზაციის საკითხებში

გიორგი ამუზაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად დისპეტჩერიზაციის საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2017 წლიდან მუშაობდა სსე-ს მმართველთა საბჭოს წევრად. გიორგი კომპანიას შემოუერთდა 2009 წელს და მუშაობდა დისპეტჩერის, უფროსი დისპეტჩერის, ტექნიკური ინსპექციის უფროსი ინჟინრის, მთავარი დისპეტჩერის მოადგილის, ქსელის ქვესადგურების განვითარების პროექტების მენეჯერის და WAM- ის პროექტის მენეჯერის თანამდებობებზე. 2016-2017 წლებში მუშაობდა კომპანიაში შპს „ბიპი საქართველო“, 2006-2009 წლებში - სს „ენერჯი ინვესტში“, ხოლო 2003-2005 წლებში - შპს „აღმოსავლეთის ენერგოკორპორაციაში“. გიორგის დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და მინიჭებული აქვს ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაცია. მას ასევე მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ელექტროენერგეტიკაში - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

ზვიად გაჩეჩილაძე - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ორგანიზებული ბაზრების განვითარების და ელექტროენერგიის აღრიცხვის საკითხებში

ზვიად გაჩეჩილაძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად ორგანიზებული ბაზრების განვითარების და ელექტროენერგიის აღრიცხვის საკითხებში დაინიშნა 2022 წელს. 2014-2022 წლებში მუშაობდა „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისია“-ში და სხვადასხვა წლებში იკავებდა ელექტროენერგეტიკის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილის, ელექტროენერგეტიკის დეპარტამენტის დირექტორის პირველი მოადგილისა და დეპარტამენტის დირექტორის თანამდებობებს. 2013-2022 წლებში იყო საქართველოს ახალგაზრდა ენერგეტიკოსთა ასოციაციის (AYPEG) ტექნიკური მიმართულების ხელმძღვანელი, 2013-2014 წლებში - „დელოიტ ქონსალტინგი“-ს მრჩეველი ელექტროენერგიის ბაზრის განვითარების საკითხებში. ადრეულ წლებში მუშაობდა შპს „ჯიფაურში“, „ენერჯი ინვესტში“, 2005-2006 წლებში იყო სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სადისპეტჩერო დაგეგმვის დეპარტამენტის ქსელის მუშაობის რეჟიმების ინჟინერი. ზვიადს აქვს საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობისა და მათი მართვის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2017-2022 წლებში იყო ენერგეტიკული გაერთიანების მარეგულირებელი საბჭოს წევრი სემეციდან, 2021-2022 წლებში - ენერგეტიკის მარეგულირებელთა რეგიონული ასოციაციის ელექტროენერგეტიკული ბაზრებისა და ეკონომიკური რეგულირების კომიტეტის არჩეული თავმჯდომარე; სხვადასხვა დროს მუშაობდა Optima Energy Consulting-ის კონსულტანტად, ევროპის მარეგულირებელთა საბჭოს ექსპერტად, ახალგაზრდა ენერგეტიკოსთა ასოციაციის პროექტის ხელმძღვანელად, PMO Consulting-ის ექსპერტად, ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის „აისეტი“ ექსპერტ/ტრენერად. იყო განახლებადი ენერგიების ექსპერტი გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ დაფინანსებულ პროექტში; კონრად ადენაუერის ფონდისა და პოლიტიკისა და მენეჯმენტის საკონსულტაციო ჯგუფის (PMCG) საგრანტო პროექტის ხელმძღვანელ-მკვლევარი. ზვიადს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი. არის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მაგისტრი, მინიჭებული აქვს მეცნიერებათა დოქტორის აკადემიური ხარისხი. ეწეოდა აქტიურ პედაგოგიურ მუშაობას: იყო საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მოწვეული

ასოცირებული პროფესორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მოწვეული ასისტენტ-პროფესორი, გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი. არის 50-ზე მეტი სერტიფიცირებული საერთაშორისო ტრენინგის კონფერენციის მონაწილე, სამეცნიერო სტატიებისა და მონოგრაფიების ავტორი.

გიორგი გელაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი შესყიდვებისა და ლოგისტიკის საკითხებში

გიორგი გელაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად შესყიდვებისა და ლოგისტიკის საკითხებში დაინიშნა 2022 წელს. გიორგი 2020-2022 წლებში იყო სსე-ის გენერალური დირექტორის მრჩეველი, 2019-2020 წლებში - საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილის მრჩეველი, ხოლო 2014-2019 წლებში იკავებდა „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრის პოზიციას. 2013-2014 წლებში იყო შსს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის სამმართველოს უფროსის მოადგილე. 2012-2013 წლებში შპს „მონოლით ჯგუფში“ იკავებდა გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობას, შესყიდვების მიმართულებით. 2011-2012 წლებში იყო შპს „ლისი ჰორიზონტის“ ლოგისტიკის მენეჯერი. ასევე 2005-2010 წლებში, შესყიდვების და ლოგისტიკის მიმართულებით, მუშაობდა შპს „სანდიკოსა“ და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მონიტორინგის დეპარტამენტში. გიორგის დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მინიჭებული აქვს სამართალმცოდნის კვალიფიკაცია. მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით, ქ. ათენში გავლილი აქვს მენეჯმენტის ერთწლიანი სასწავლო კურსი.

ვანო ზარდიაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი იურიდიულ, გარემოს დაცვის, სოციალურ და ნებართვების საკითხებში

ვანო ზარდიაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად იურიდიულ, გარემოს დაცვის, სოციალურ და ნებართვების საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2020 წლიდან მუშაობდა სსე-ის მმართველთა საბჭოს წევრად. მანამდე საქმიანობდა ელექტროენერგიის გადამცემი კომპანიის შპს „ენერგოტრანსის“ დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე. ვანოს აქვს მმართველობითი, კანონშემოქმედებითი და იურიდიული მიმართულებით საქმიანობის მრავალწლიანი გამოცდილება. იყო მე-9 მოწვევის პარლამენტის წევრი, ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის წევრი, იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წევრი, ამავე კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე. 2013-2016 წლებში საქმიანობდა სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსის, ხოლო შემდეგ გენერალური აუდიტორის პირველი მოადგილის თანამდებობებზე. 2010-2013 წლებში საქმიანობდა სასამართლო სისტემაში, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციის უფროსის და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის თანამდებობებზე. 2007-2010 წლებში საქმიანობდა ქ. თბილისის მერიაში, სხვადასხვა მმართველობით თანამდებობებზე. 2004-2006 წლებში იყო გენერალური პროკურორის მრჩეველი, 2004 წელს - საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრის და საქართველოს იუსტიციის მინისტრის თანაშემწე. ვანო ზარდიაშვილს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი, სპეციალობით სამართალმცოდნე. სამართლის დოქტორის ხარისხი მოიპოვა საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

დავით ტეტუნაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი/დირექტორი ფინანსურ საკითხებში

დავით ტეტუნაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორთა საბჭოს წევრად/დირექტორად ფინანსურ საკითხებში დაინიშნა 2023 წელს. 2022-დან 2023 წლამდე იყო ფინანსურ საკითხებში სსე-ის დირექტორის მოადგილე და მოვალეობის შემსრულებელი. მას აქვს სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე მუშაობისა და ორგანიზაციების ფინანსური საქმიანობის მართვის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2017-2022 წლებში შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ში იკავებდა კომპანიის ფინანსური დირექტორის თანამდებობას. 2012-2017 წლებში იყო ამერიკულ კომპანია CH2M Hill-ის საქართველოს ფილიალის ბუღალტერი. 2010-2012 წლებში - ნავთობის კომპანიის „გრეკო“ ფინანსური დირექტორი. 2009-2010 წლებში დავითი მუშაობდა შპს „გრაფიტა ჯორჯია“-ს ფინანსურ მენეჯერად. 2006-2009 წლებში იყო შპს „საქართველოს რკინიგზის ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფო“-ს ფინანსური დირექტორი, 1998-2001 და 2003-2006 წლებში - გ. ჩაფიძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრის მთავარი ბუღალტერი. ადრეულ პერიოდში, მუშაობდა საზოგადოებასთან ურთიერთობის დირექტორის ასისტენტად პოლონეთში (კომპანია S.A. VARITEX) და ლოჯისტიკის დეპარტამენტის უფროსის ასისტენტად გერმანიაში (Europrojekt Verkehr Gesellschaft fur Ingenieurleistungen im Verkehrswesen mbH). 2001-2002 წლებში იყო სს „ტრანსმშენი“-ს №2 ფილიალის ფინანსური დირექტორი. დავითს დამთავრებული აქვს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ინჟინერ-ეკონომისტის სპეციალობით. არის საქართველოს უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი. საქართველოს დამოუკიდებელ ბუღალტერთა და აუდიტორთა კავშირის, CERMA-ს და FIRST INITIATIVE-ის მიერ მინიჭებული აქვს სერტიფიკატები ფინანსურ მენეჯმენტში, დაზღვევასა და ფინანსურ აღრიცხვაში.

ვახტანგ ქინქლაძე - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ტექნიკურ საკითხებში

ვახტანგ ქინქლაძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად ტექნიკურ საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2019 წლიდან მუშაობდა სსე-ის მმართველთა საბჭოს წევრად. ვახტანგს აქვს ელექტროენერგეტიკის სექტორში მუშაობის 25-ზე მეტი წლის გამოცდილება. 2010 წლიდან, საქმიანობდა სს „თელასში“, სხვადასხვა მმართველობით თანამდებობაზე. 2013 წელს დაინიშნა აღნიშნული კომპანიის ტექნიკურ დირექტორად. 2007-2010 წლებში მუშაობდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის / კომერციული დირექტორის თანამდებობაზე. 2006-2007 წლებში საქმიანობდა სს „თბილსრესში“ აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე, ხოლო 2005-2006 წლებში - შპს „ვარციხე 2005“-ში დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე. ვახტანგს 2005-2007 წლებში, ასევე ეკავა სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს ჯერ წევრის, შემდეგ კი თავმჯდომარის თანამდებობა. პროფესიული კარიერის დასაწყისში, ვახტანგი მუშაობდა სხვადასხვა ელექტროენერგეტიკულ კომპანიაში, მათ შორის „საქენერგოში“ საინჟინრო და მმართველობით თანამდებობებზე, იყო სხვადასხვა საერთაშორისო პროექტის კონსულტანტი ენერგეტიკის საკითხებში. ვახტანგს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაციით, ასევე საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი, სადაც მოიპოვა სახელმწიფო მართვის მაგისტრის ხარისხი. ვახტანგი არის საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსი.

სსე-ს სამეთვალყურეო საბჭო

იორგ მათიესი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

იორგ მათიესი „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ დაინიშნა 2021 წელს. იორგს აქვს 25 წელზე მეტი მაღალი მმართველობითი დონის გამოცდილება. საქმიანობდა უმაღლეს აღმასრულებელ თანამდებობებზე, მათ შორის სამეთვალყურეო და აღმასრულებელ საბჭოებში, ისეთ ქვეყნებში, როგორიცაა საქართველო, გერმანია, ბელგია და რუსეთი, ენერგეტიკის, კომუნალურ, საკონსულტაციო/საინჟინრო, სამთო მოპოვების, მასპინძლობის, უძრავი ქონების, ლოგისტიკის, ღვინის წარმოების და სხვა სექტორებში. იორგ მათიესი არის Château Mosmieri Group-ის დამფუძნებელი, მფლობელი და მმართველი დირექტორი. 2017 წლიდან დღემდე არის IM Engineering Eurasia-ს თანამფლობელი და აღმასრულებელი დირექტორი. 2019-2020 წლებში მოღვაწეობდა Askangel Alliance Georgia-ში აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციაზე. 2015-2017 წლებში იყო „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ და „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის“ აღმასრულებელი დირექტორი. 2009-2013 წლებში იორგი მუშაობდა აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე GWP - Georgian Water and Power-ში და დირექტორთა საბჭოს წევრის თანამდებობაზე GGU - Georgia Global Utilities-ში. იორგ მათიესს დამთავრებული აქვს ვარკის უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტი (UK). ასევე, მას მინიჭებული აქვს ფილოსოფიის დოქტორისა და მაგისტრის ხარისხები ეკონომიკაში პეტერბურგის უნივერსიტეტის მიერ.

ზურაბ ბექაია - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ზურაბ ბექაია სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. ზურაბს აქვს მმართველობითი, იურიდიული და დიპლომატიური მიმართულებით საქმიანობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2018 წლიდან დღემდე არის შპს „აგრიფარმინგის“ დამფუძნებელი და დირექტორი; მინიჭებული აქვს საგანგებო და სრულუფლებიანი დესპანის დიპლომატიური რანგი. სხვადასხვა წელს მონაწილეობდა სამშვიდობო მისიებში: ეუთოს კოსოვოს სავერიფიკაციო მისია; ეუთოს მისია კოსოვოში. აღნიშნული მისიების ფარგლებში, ეკავა დემოკრატიზაციის ოფიცრისა და სავლე ოფისის უფროსის თანამდებობები. 2014-2018 წლებში იყო საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი სლოვენის რესპუბლიკაში, ხოლო 2013-2014 წლებში ეკავა საქართველოს საქმეთა დროებითი რწმუნებულის პოზიცია კვიპროსის რესპუბლიკაში. ზურაბ ბექაიას აქვს ენერგეტიკის სფეროში მოღვაწეობის დიდი გამოცდილება: 2010-2013 წლებში იყო სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ რეგულირების, გარემოს დაცვისა და აბონენტებთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი. 2007-2010 წლებში ეკავა ამავე კომპანიის სამართლებრივი ექსპერტიზის სამსახურის უფროსის თანამდებობა; ხოლო 2005-2007 წლებში გახლდათ სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის“ სამართლებრივი ექსპერტიზის სამსახურის უფროსი. 2002-2005 წლებში ზურაბი იყო ეკონომიკური პოლიტიკისა და სამართლებრივი საკითხების ქართულ-ევროპული საკონსულტაციო ცენტრის (GEPLAC) ექსპერტი სამართლებრივ საკითხებში; 1994-2002 წლებში სხვადასხვა პოზიციაზე მოღვაწეობდა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში, იყო ევროპისა და ამერიკის დეპარტამენტის, აღმოსავლეთ ევროპის სამმართველოს ატაშე; ევროპისა და ამერიკის დეპარტამენტის ცენტრალური და აღმოსავლეთ

ევროპის სამმართველოს პირველი მდივანი; მეორე ევროპული დეპარტამენტის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის სამმართველოს უფროსი. ზურაბ ბექაიას დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი.

თეონა მაკალათია - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თეონა მაკალათია სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. თეონას აქვს ბიზნესის მართვის, სტრატეგიული განვითარების, აქტივების მართვის, ტრანზაქციული სერვისების, ფინანსური სერვისების, კორპორაციული მმართველობის, აღრიცხვის, ანგარიშგების, კონტროლისა და აუდიტის მიმართულებით საქმიანობის 18-წლიანი მუშაობის ადგილობრივი და საერთაშორისო (უკრაინა, აზერბაიჯანი, სომხეთი, პოლონეთი, უნგრეთი, ნიდერლანდები, ყაზახეთი, ჩინეთი) გამოცდილება, აქედან 9 წელი მმართველობით თანამდებობაზე. არის მსოფლიო ბანკისა და UNDP-ის ბიზნესის განვითარების ექსპერტი. 2021 წლიდან არის სს „პროგრედიტ ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე. 2018-2020 წლებში საქმიანობდა GFA Consulting Group GmbH-ში ექსპერტის პოზიციაზე. 2018-2019 წლებში იყო გენერალური დირექტორის მოადგილე სი-ეს-ეფ ჯგუფში; ხოლო 2006 - 2018 წლებში იკავებდა მენეჯერის პოზიციას PricewaterhouseCoopers LLC-ში; 2005-2006 წლებში ეკავა შპს „ჯეოვუდის“ ფინანსური დირექტორის თანამდებობა; ხოლო 2002-2005 წლებში საქმიანობდა სხვადასხვა აუდიტორულ კომპანიაში აუდიტორის პოზიციაზე. თეონას მინიჭებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის და ბაკალავრის ხარისხები, ასევე, მუშაობს დოქტორის ხარისხზე. ფლობს ლონდონის სერტიფიცირებულ, ნაფიც ბუღალტერთა ასოციაციის დიპლომს აღრიცხვისა და ბიზნესის საკითხებში.

თორნიკე ყაზარაშვილი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თორნიკე ყაზარაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2023 წელს. თორნიკეს აქვს ენერგეტიკის სფეროში მმართველობითი საქმიანობის დიდი გამოცდილება. 2020-2023 წლებში იყო საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ენერგეტიკული პოლიტიკისა და საინვესტიციო პროექტების დეპარტამენტის უფროსი. 2017-2020 წლებში იკავებდა შპს „ენგურის ტურისტული ცენტრის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობას. 2016-2020 წლებში მუშაობდა შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარედ. 2017-2020 წლებში იყო შპს „ზესტაფონის ქარის ელექტროსადგურის“ დირექტორთა საბჭოს წევრი. 2014-2018 წლებში თორნიკე იკავებდა სხვადასხვა თანამდებობას სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდში“: იყო კონტრაქტორებთან ურთიერთობის მენეჯერი, პროექტების განვითარების კომიტეტის წევრი, პროექტების განვითარების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, დირექტორის მოადგილე/დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი. თორნიკე ყაზარაშვილს დამთავრებული აქვს თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა. მინიჭებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის

ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მაგისტრის აკადემიური ხარისხი პროექტების მენეჯმენტის სპეციალიზაციით.

ეკატერინა შავგულიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ეკატერინა შავგულიძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. ეკატერინა შავგულიძეს აქვს მმართველობითი და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის მიმართულებით მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. ამჟამად არის „იპაკ იული ბანკის“ (უზბეკეთი) სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი და კორპორაციული მართვის, ნომინირების და ანაზღაურების კომიტეტების თავმჯდომარე. 2013-2020 წლებში იყო „საქართველოს კაპიტალის“ და „საქართველოს ბანკის“ პორტფელური კომპანიების სამეთვალყურეო საბჭოების წევრი (მათ შორის, საფინანსო, საგანმანათლებლო, ჯანდაცვის, განახლებადი ენერგიის, კომუნალური, უძრავი ქონებისა და ჰორეკა სექტორები). 2017-2021 წლებში იყო „საქართველოს კაპიტალის“ პარტნიორი, ხელმძღვანელობდა საინვესტიციო მიმართულებას მთავარი საინვესტიციო ოფიცრის თანამდებობაზე და ასევე, იყო სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის და გენერალური დირექტორის მრჩეველი. 2014-2018 წლებში იყო „საქართველოს ბანკის“ პარტნიორი, სადაც ხელმძღვანელობდა ბიზნესის განვითარების, კაპიტალის მოზიდვის და ინვესტირებთან ურთიერთობის მიმართულებებს. 2011-2013 წლებში ხელმძღვანელობდა სამედიცინო კორპორაცია „ევექსის“ ქსელის შექმნას და განვითარებას გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. აქვს მმართველ პოზიციებზე მუშაობის საერთაშორისო გამოცდილება: 2009-2011 წლებში მუშაობდა ფარმაცევტულ კომპანია AstraZeneca-ში ასოცირებულ ფინანსურ დირექტორად (ბელგია, ყაზახეთი). ეკატერინა შავგულიძე ფლობს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს პენსილვანიის უნივერსიტეტის ვორტონის ბიზნესის სკოლიდან, ფინანსებისა და მეწარმეობის განხრით. ასევე არის იესემ-თბილისის ბიზნესის სკოლის კურსდამთავრებული.

2023 წლის ფინანსური მაჩვენებლები

2023 წელს კომპანიის შემოსავლები შემცირდა 2%-ით, **346,1 მლნ. ლარიდან (2022 წ.) 339,4 მილიონ ლარამდე**, რაც ძირითადად გამოწვეულია გადაცემის მომსახურების მოცულობის შემცირებით.

წლის ბოლოსთვის, კომპანიის ანგარიშზე არსებული ნაღდი ფულის ოდენობა **144,7 მლნ. ლარს** შეადგენდა. საბრუნავი კაპიტალი საშუალებას გვაძლევს მივიღოთ დაგეგმილი შემოსავლები და შევინარჩუნოთ გათვლილი ხარჯების დონე.

2023 წელს გადამცემი სისტემის განახლება/რეაბილიტაციისთვის გადახდილმა თანხამ შეადგინა **207,3 მლნ. ლარი**, საიდანაც **95,7 მლნ. ლარი** დაიხარჯა სსე-ს საკუთარი სახსრებიდან.

დამოუკიდებელმა აუდიტორულმა კომპანიამ KPMG Georgia Ltd. ჩაატარა სსე-ს 2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. აუდიტორები სსე-ს ფინანსურ ანგარიშგებას შემდეგნაირად აფასებენ: „ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს, ყოველგვარ მატერიალურ ასპექტში, სსე-ს ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ჩათვლით, ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.“

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სსე-ს ფინანსური მდგომარეობა ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილების შესახებ ანგარიშში, ასევე ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში (იხ. ფინანსური ანგარიშგების თავი).

შემოსავლები

გადაცემის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წინა წელთან შედარებით შემცირდა 8%, ხოლო ექსპორტი და ტრანზიტის შემოსავლები გაზარდა 51% და 2 %-ით .

კაპიტალური დანახარჯები

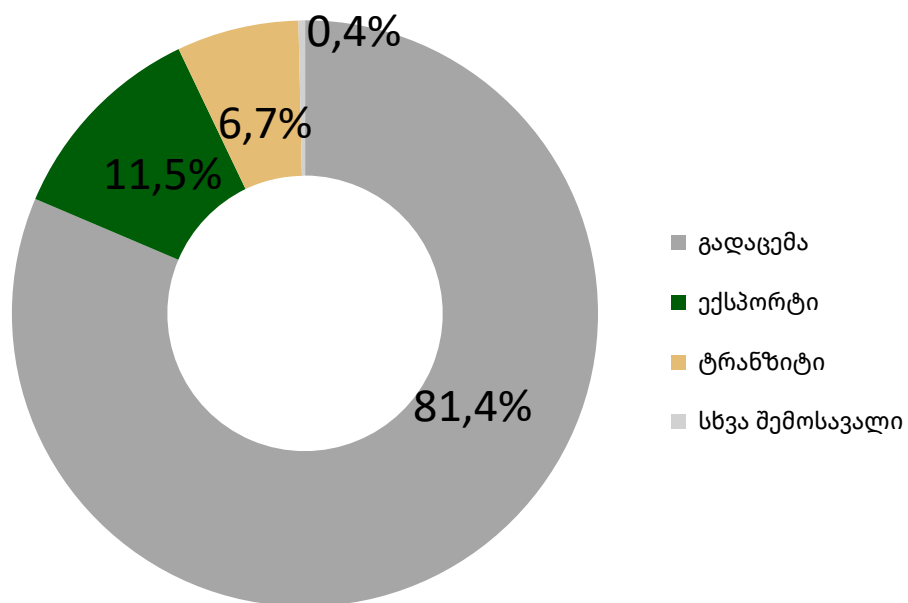
ქონების, მოწყობილობა-დანადგარებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენაზე გადახდილმა თანხამ შეადგინა **207,3 მლნ. ლარი**.

მოგება

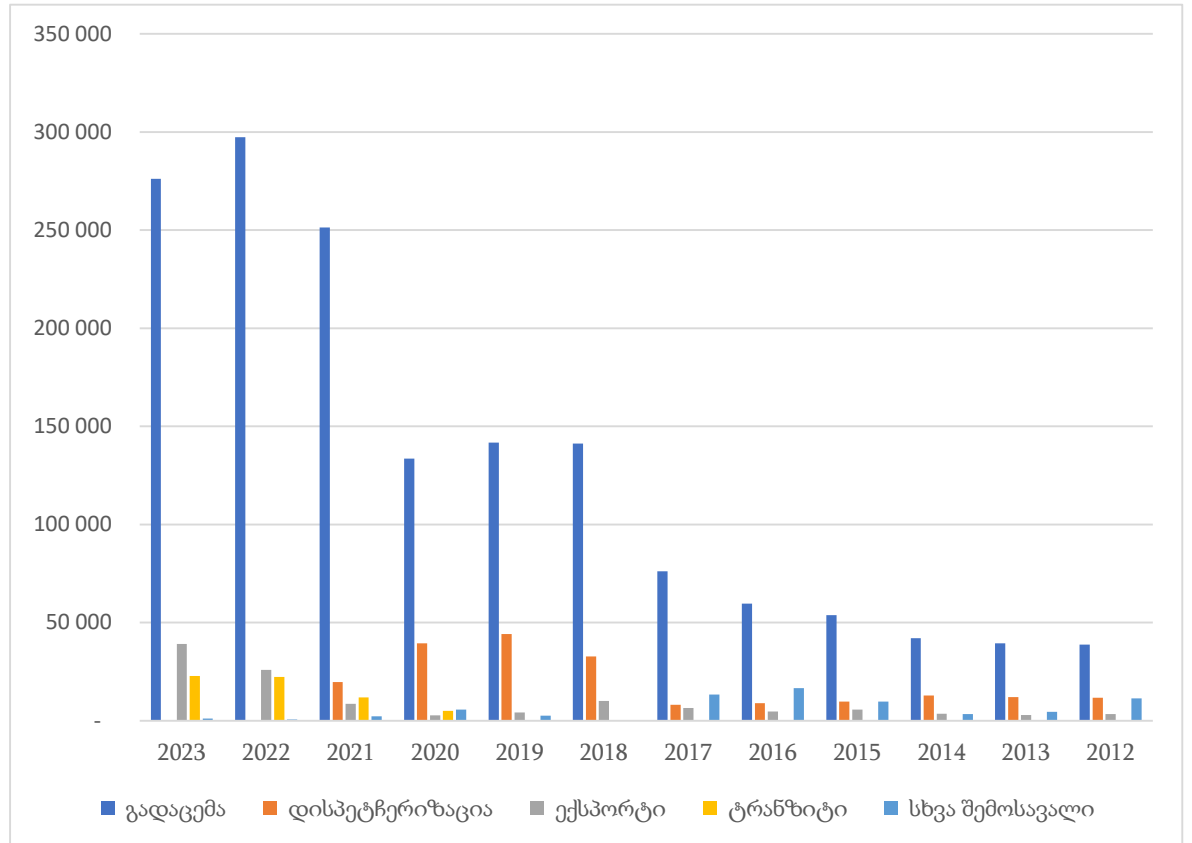
წლიური მოგება პროცენტის, გადასახადების, ცვეთისა და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA) შეადგინა: **210 მლნ. ლარი**.

წლიურმა წმინდა შედეგმა (მოგება) სსე-ს საქმიანობიდან შეადგინა: **85 მლნ. ლარი**.

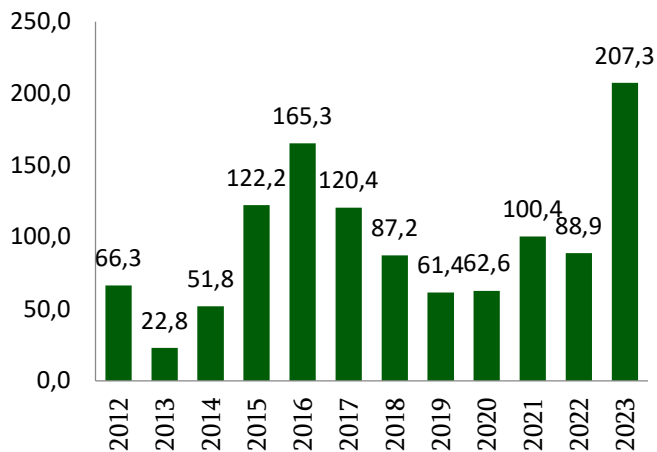
საოპერაციო შემოსავლები 2023



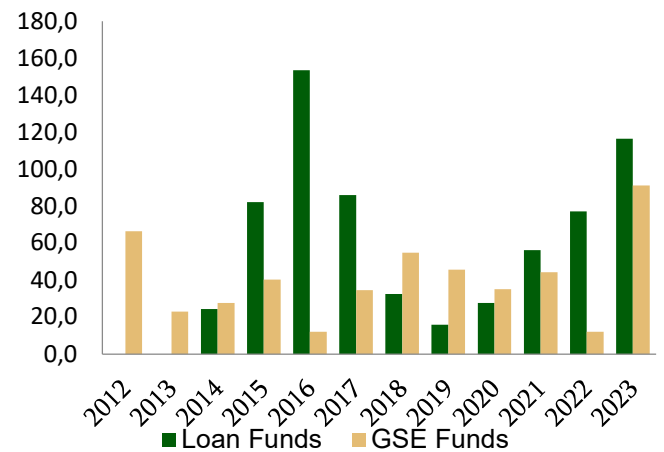
შემოსავლები 2012- 2023



კაპიტალური დანახარჯები (მლნ ლარი)



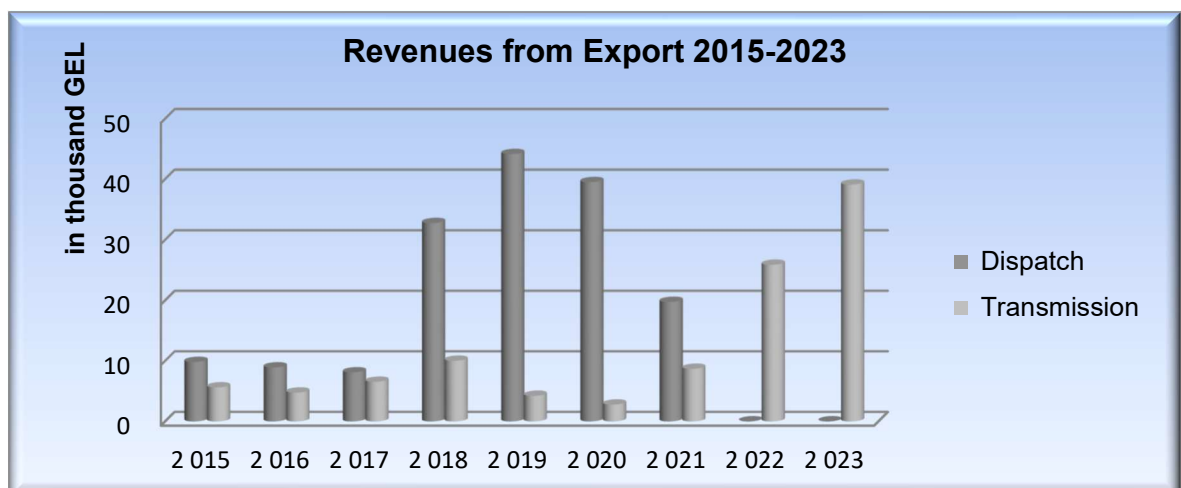
კაპიტალური დანახარჯები სულ (მლნ ლარი)



ელექტროენერგიის ექსპორტი 2015-2023



ექსპორტიდან შემოსავლები 2015-2023



რისკები

გადამცემი ქსელის საიმედოობა - N-1 კრიტერიუმი

ქვეყნის ელექტროგადამცემი ქსელი განლაგებულია ჰორიზონტალურად. გენერაციის დიდი ნაწილი განთავსებულია ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში, ხოლო მოხმარების მეტი წილი აღმოსავლეთ ნაწილზე - თბილისი-რუსთავის კვანძზე მოდის. დისბალანსი განსაკუთრებით საგრძნობია გაზაფხული-ზაფხულის წყალუხვობის სეზონზე, როდესაც აღმოსავლეთით განლაგებული თბოელექტროსადგურები გამორთულია და სიმძლავრე დასავლეთიდან აღმოსავლეთით გადაედინება. სისტემის დასავლეთ ნაწილში (ენგური-ხესტაფონის 500/220 კვ ძაბვის მაგისტრალი) ყველაზე დიდი პრობლემა იქმნება 500 კვ ძაბვის ეგზ „იმერეთის“ შესაძლო გამორთვის შემთხვევაში, რადგან 220 კვ ძაბვის მაგისტრალი ვერ უზრუნველყოფს მთლიანი სიმძლავრის გადაცემას.

ამასთან, საქართველოს გადამცემი ქსელის სისტემათაშორისი ხაზები ძირითადად დაურეზერვებელია და მათმა გამორთვამ ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს ავარიები. გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, არსებობს რამდენიმე 220 კვ ჩიხური ხაზი, რომელთა გამორთვა აგრეთვე წარმოადგენს გარკვეულ საფრთხეს სისტემის მდგრადობისთვის. ამასთან, ზოგიერთ ქვესადგურშიც ვერ სრულდება N-1 პირობა, რაც გულისხმობს რომ ამ ქვესადგურში ავტოტრანსფორმატორის შესაძლო გამორთვა გამოიწვევს მომხმარებლის შეზღუდვას.

კაპიტალური პროექტები

კომპანიის მიერ კაპიტალური პროექტების წარმოების გამოცდილებიდან გამომდინარე, მასთან დაკავშირებული რისკი დიდ ზეგავლენას ახდენს ქსელის განვითარების გეგმაზე. მაგალითად, კაპიტალური პროექტების დასრულების ვადის გახანგრძლივება შეაფერხებს ქსელის საიმედოობის ხარისხის ამაღლებას. აღნიშნული შესაძლოა გამოწვეული იყოს არასწორი ბიუჯეტირებით, გაუმართავი საპროექტო სპეციფიკაციებით, მშენებლობის პროცესში გამოყენებული მოწყობილობა-დანადგარების მწყობრიდან გამოსვლით, არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური ან სხვა ბუნებრივი პირობებით, სამშენებლო-ტექნოლოგიური პროცედურების დარღვევით, პროექტის განხორციელების დაწყებამდე მასზე არსებული მოთხოვნის არასათანადო შეფასებით. შედეგად, კომპანიას შესაძლოა გაუჩნდეს ვადაში დაუსრულებელი აქტივი, რომელიც გაზრდის პროექტის ღირებულებას, წარმოშობს დავებს და შესაძლო საჯარიმო სანქციებს. კომპანიის მიერ გასაწევ მომსახურებაზე მოთხოვნის პროგნოზთან შეუსაბამობა ასევე გამოიწვევს კაპიტალური აქტივების სიმძლავრეების შეუსაბამობას არსებული საჭიროებებისთვის. ამასთან, მარეგულირებელი ორგანოს - სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფის მეთოდოლოგია უზრუნველყოფს რომ ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის ოპერატორისთვის დადგენილი გადაცემის ტარიფი მოიცავდეს ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის მესაკუთრის ანაზღაურებას მიზანშეწონილი და გონივრული ოდენობით, კომისიის აუდიტის წესით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად, ასევე ქსელური აქტივებისა და მათში განხორციელებული, გასათვალისწინებელი ახალი ინვესტიციების სათანადოდ ანაზღაურებას, თუ აღნიშნული ინვესტიციები განხორციელებულია ეკონომიკურად გამართლებული და ეფექტიანი გზით.

გარემოს დაცვის და სოციალური საკითხების შესაბამისობა მარეგულირებელ აქტებთან

გარემოს დაცვის და სოციალურ საკითხების საქმიანობასთან დაკავშირებული საქმიანობის შესაბამისობა მარეგულირებელ აქტებთან კომპანიისთვის მნიშვნელოვან გარემოებას წარმოადგენს, რადგან ის გულისხმობს ისეთ ფაქტორებთან გამკლავებას, როგორიცაა განსახლება, კომპენსაციები, მოლაპარაკებები ზემოქმედების არეალში მოქცეულ მოსახლეობასთან, აქვე შესაძლოა თავი იჩინოს ბუნებრივი გარემოს დაცვის თუ კულტურული მემკვიდრეობის საკითხებმა.

მიუხედავად იმისა, რომ უამრავი ძალისხმევა იდება საკანონმდებლო ბაზის დასახვეწად, დღემდე დიდ გამოწვევად რჩება საკანონმდებლო ან/და შესაბამისი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ პროექტების პროცესის მიმდინარეობის განმსაზღვრელ საკანონმდებლო და სხვა ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების განხორციელება, რომელიც დიდ გავლენას ახდენს დაგეგმილი პროექტების განხორციელების ვადებზე და ხარჯებზე.

გაცვლითი კურსის ცვალებადობა

ლარის გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან - ევროსთან და აშშ დოლართან მიმართებაში გამოიწვევს უცხოურ ვალუტებში ნომინირებული გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების გაზრდას. აღნიშნული რისკი განსაკუთრებით კრიტიკულია იმ ფონზე, როდესაც სსე საოპერაციო შემოსავალს იღებს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში. შესაძლოა დადგეს შეუქცევადი რეპუტაციული და მძიმე ფინანსური ზარალი. კურსთაშორისი სხვაობით გამოწვეული რისკის დაზღვევის მიზნით კომპანია აქტიურად მუშაობს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან.

ასევე, კომპანია მუდმივად ატარებს ე.წ. „სტრეს ტესტს“ გადახდისუნარიანობის შესამოწმებლად, გაცვლითი კურსის სხვადასხვა სიდიდისთვის. შემარბილებელ ღონისძიებათა შორისაა ბიზნესის ოპერირების ციკლის მუდმივი გადახედვა/განხილვა კურსთაშორის სხვაობასთან დაკავშირებული საფრთხეების იდენტიფიცირებისა და შემცირებისთვის. აღნიშნული ხელს უწყობს კომპანიის მგრძნობელობის განსაზღვრას კურსთაშორის სხვაობის რისკთან მიმართებით.

კიბერ უსაფრთხოება

საქართველოს გადამცემი სისტემის ოპერატორი რეალურ დროში უზრუნველყოფს საქართველოს ენერგოსისტემის მოხმარება-მიწოდების დაბალანსებას. მისი საინფორმაციო სისტემების კიბერშეტევებისგან დაცვა წარმოადგენს კრიტიკული მნიშვნელობის ამოცანას, რათა არ მოხდეს რეგიონის ან მთლიანად ენერგოსისტემის მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის მიწოდების შეზღუდვა. ინფორმაციული უსაფრთხოების წარმოადგენს თანამედროვე კომპანიების, განსაკუთრებულად კი გადამცემი სისტემის ოპერატორებისთვის მნიშვნელოვან რისკს, რომელსაც შეუძლია მძიმე ზიანი მიაყენოს როგორც მის, ასევე ქვეყნის ინტერესებს.

კიბერშეტევის შესაძლო რისკებზე და ინფორმაციული უსაფრთხოების გამოწვევებზე საპასუხოდ კომპანიაში მიმდინარეობს პერსონალის ცნობიერების ამაღლება და უსაფრთხოების სტანდარტის ISO 27001 დანერგვა, ასევე ხორციელდება კიბერუსაფრთხოების უცხოური გამოცდილების მიღება, შიდა პოლიტიკების შემუშავება და დამტკიცება. შესაბამისი პროფილის სპეციალისტები მუდმივ რეჟიმში მუშაობენ კიბერუსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

ბიზნესის უწყვეტობის შეფერხება

ორგანიზაციის კონტექსტიდან გამომდინარე, რაც გულისხმობს საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე მომსახურების გაწევას, აღნიშნული რისკის რეალიზებისას განცდილი ზიანი შესაძლოა გავიდეს კომპანიის ფარგლებს გარეთ და შეეხოს თითოეულ მოქალაქეს. სსე-ში პერსონალის მიმართ არსებული ზოგიერთი სავალდებულო კვალიფიკაციის მოთხოვნა ზღუდავს სამსახურში გამოუცხადებლობის შემთხვევაში მათი სხვა (კვალიფიკაციის არ მქონე) მუშაკებით ჩანაცვლების შესაძლებლობას. ავადობის მაღალი მაჩვენებლისა და სათანადო კვალიფიკაციის თანამშრომელთა ჩანაცვლების შეუძლებლობის გამო, კომპანია ვერ შეძლებს ძირითადი საქმიანობის განხორციელებას. რისკის მართვის მექანიზმს წარმოადგენს მუშაობის სათადარიგო გეგმები, გამართული ლოგისტიკა, შესაბამისი შესაძლებლობების მქონე IT სისტემები, არსებული სათადარიგო გეგმების გატესტვის პრაქტიკა, კომპანიის მიერ საჭირო რაოდენობის და სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პერსონალის განსაზღვრა, დაქირავება და განსაკუთრებულ სიტუაციებში მოქმედებისთვის მათი მომზადება ტრენინგებითა და ინსტრუქტაჟებით, შიდა და გარე კომუნიკაციების ჯაჭვის ჩამოყალიბება, გადაუდებელი აუცილებლობისა და არაკრიტიკული მნიშვნელობის საქმიანობების მკვეთრი გამიჯვნა, შესაბამისი "მზადყოფნის პოლიტიკები".

2022 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები

სისტემის მაჩვენებლები	სიდიდე/ერთეული
პიკური მოხმარება (მლნ კვტ სთ)	46.7

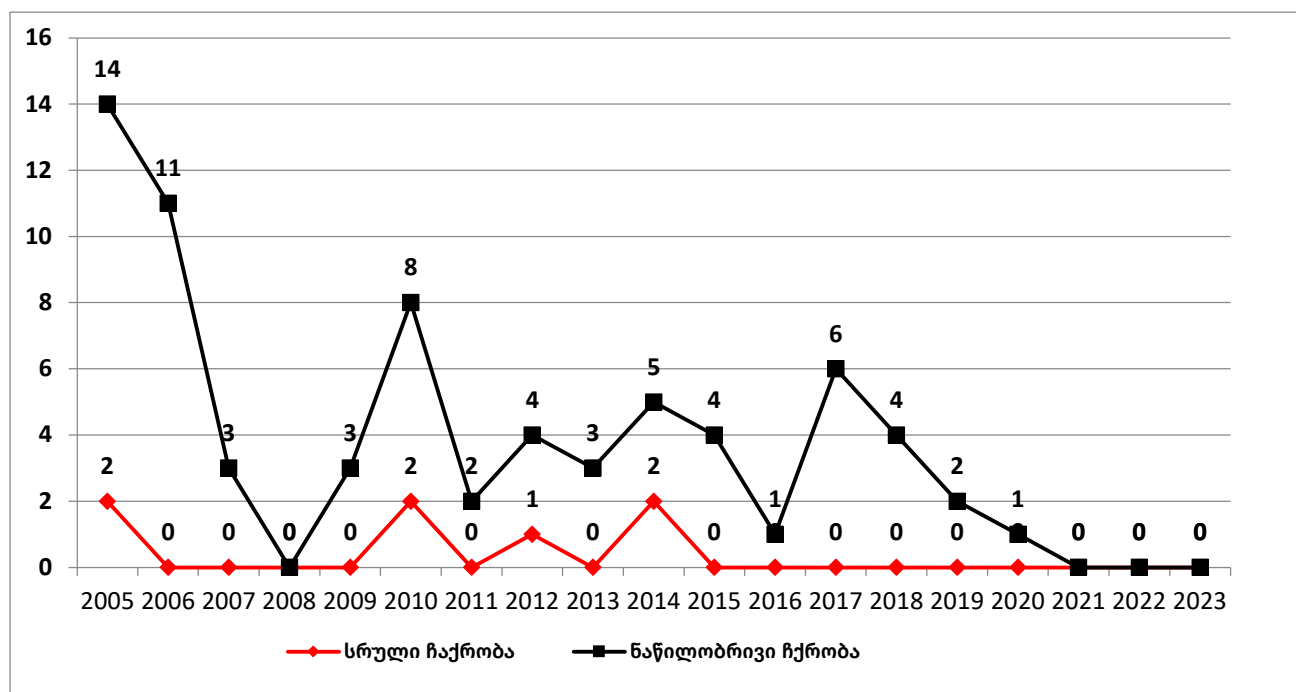
პიკური დატვირთვა (მგტ)	2228
სეზონური სადგურების გენერაცია(მლნ კვტ სთ)	5416.1
მარეგულირებელი სადგურების გენერაცია(მლნ კვტ სთ)	5447.1
თბოსადგურების გენერაცია(მლნ კვტ სთ)	3446.5
ქართლის ქარის ელექტროსადგური (მლნ კვტ სთ)	86.1
ექსპორტი(მლნ კვტ სთ)	1468.4
იმპორტი (მლნ კვტ სთ)	789.8
სულ მოხმარება(მლნ კვტ სთ)	13717.3
სულ გენერაცია (მლნ კვტ სთ)	14395.8

სეზონური ელექტროსადგურების გამომუშავებამ შეადგინა 5 416.1 მლნ კვტსთ, რაც დღე-ღამეში საშუალოდ 15 მლნ კვტსთ-ს შეადგენს.

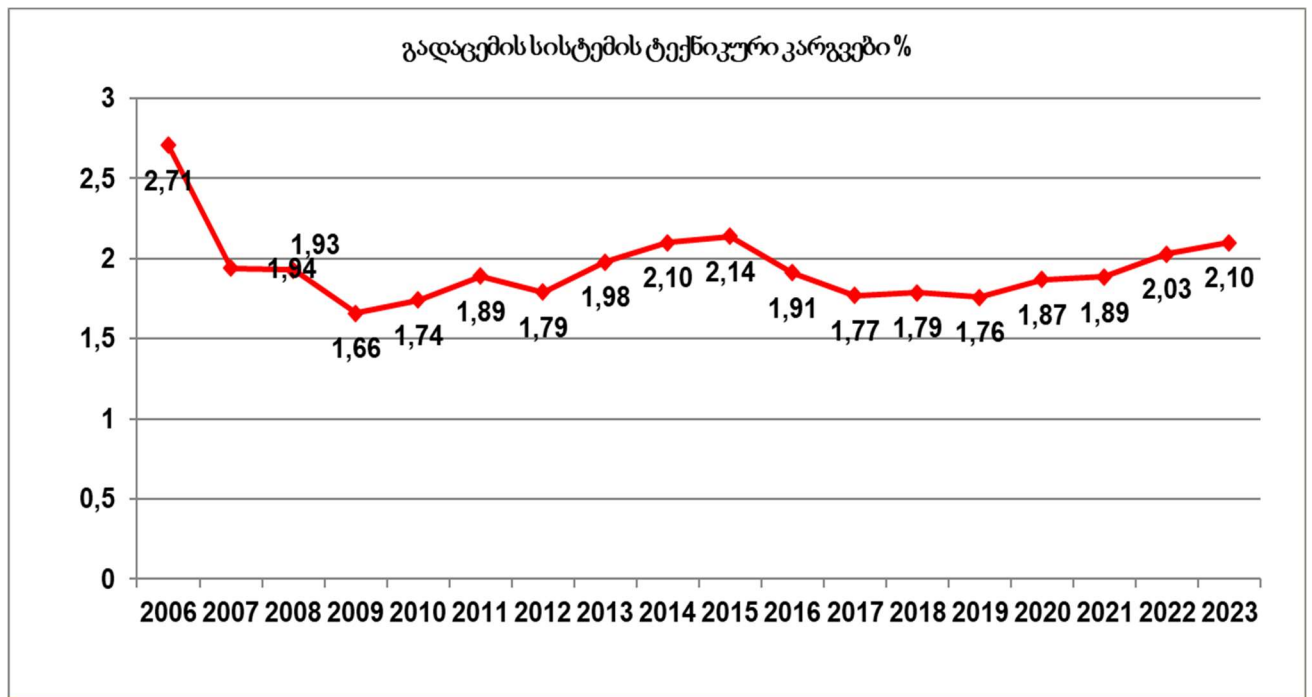
პიკურ დატვირთვას (2228 მგვტ.) ადგილი ჰქონდა 2023 წლის 9 იანვარს, მაქსიმალური დღიური მოხმარება დაფიქსირდა 2023 წლის 10 იანვარს და შეადგინა 46.7 მლნ. კვტსთ. მთელი წლის განმავლობაში საშუალო სიხშირის მაჩვენებელი სტანდარტულთან მაქსიმალურად იყო მიახლოებული და 49.999-50.004 ჰერცს შორის მერყეობდა.

2023 წელს საქართველოს ენერგოსისტემა პარალელურ რეჟიმში მუშაობდა აზერბაიჯანისა და რუსეთის ენერგოსისტემებთან.

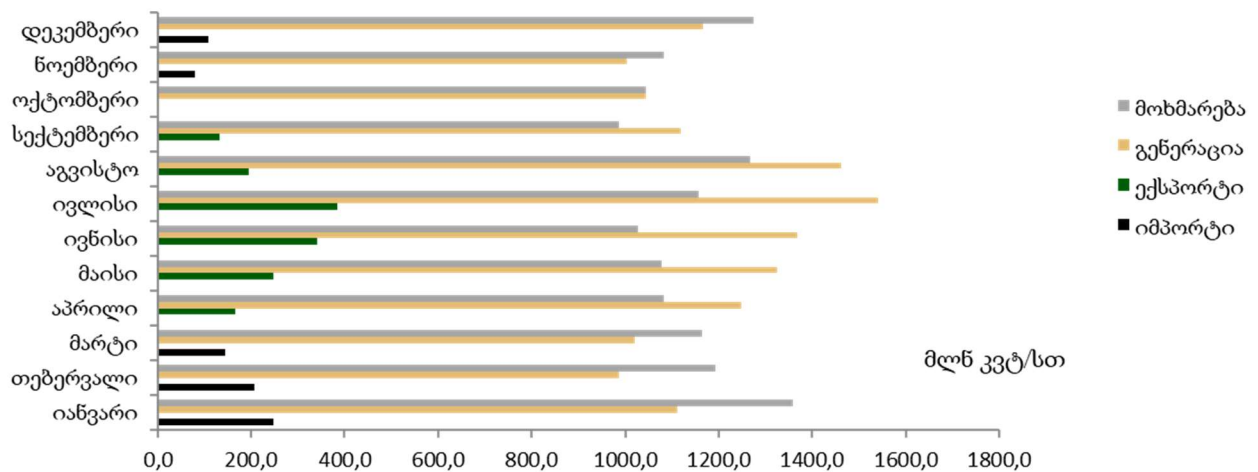
გათიშვები 2005-2023



გადაცემის სისტემის ტექნიკური კარგვები % 2005-2023



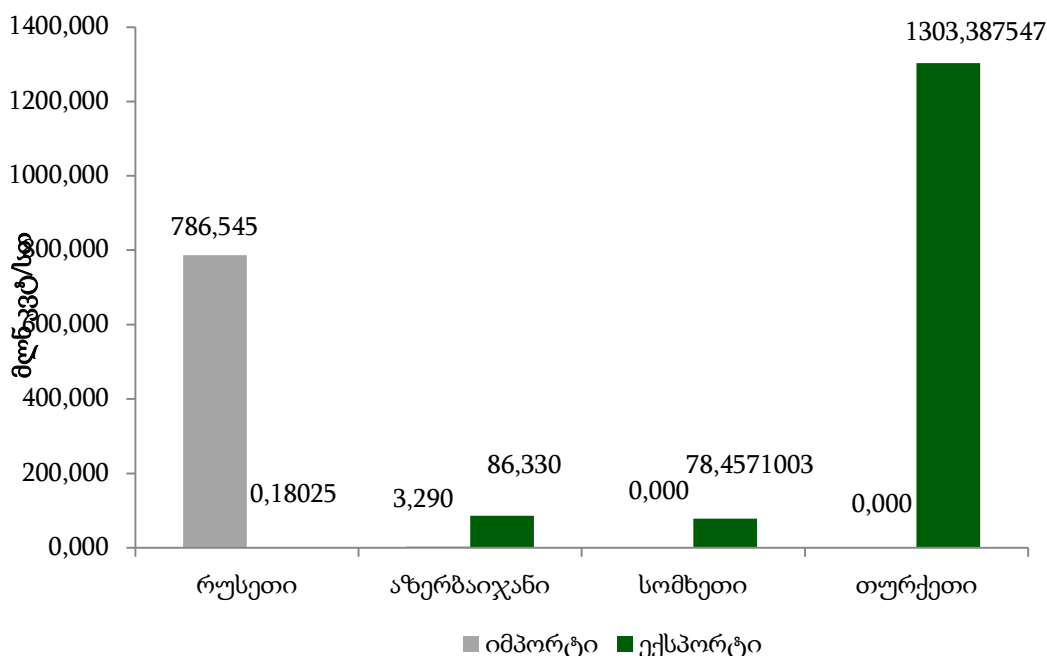
გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 2023



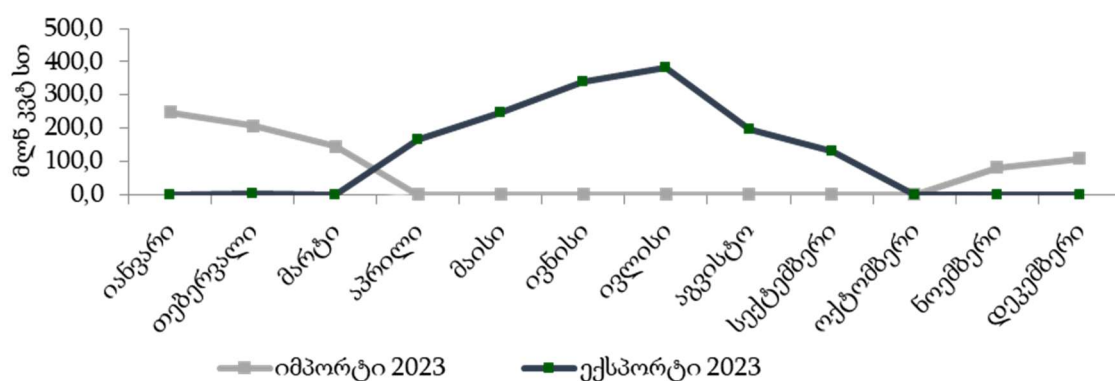
ნოემბერი-მარტის პერიოდში, როდესაც ენგურში შემოდინება მკვეთრად მცირდება, ენგურის წყალსაცავში დონე მინიმალურია და აფხაზეთის მოხმარება მკვეთრად იზრდება ამ დროს საჭირო ხება აფხაზეთისათვის იმპორტირებული ენერგიის შემოტანა, აფხაზეთის რეგიონის მოხმარების დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი – გაზაფხული-ზაფხულის თვეებში ბუნებრივი წყალუხვობისა და გამომუშავებული ელექტროენერგიის სიჭარბის გამო. ელექტროენერგიის სალდომ: რუსეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 786,4 მლნ კვტსთ (იმპორტი 786,5 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 0,2 მლნ კვტსთ); აზერბაიჯანის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 83 მლნ კვტსთ (იმპორტი 3,3 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 86,3 მლნ კვტსთ); სომხეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 78,5 მლნ

კვტსთ (იმპორტი 0,0 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 78,5 მლნ კვტსთ); თურქეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 1303,4 მლნ კვტსთ (იმპორტი 0,0 მლნ კვტსთ და ექსპორტი 1303,4 მლნ კვტსთ).

ექსპორტ-იმპორტი ქვეყნების მიხედვით 2023



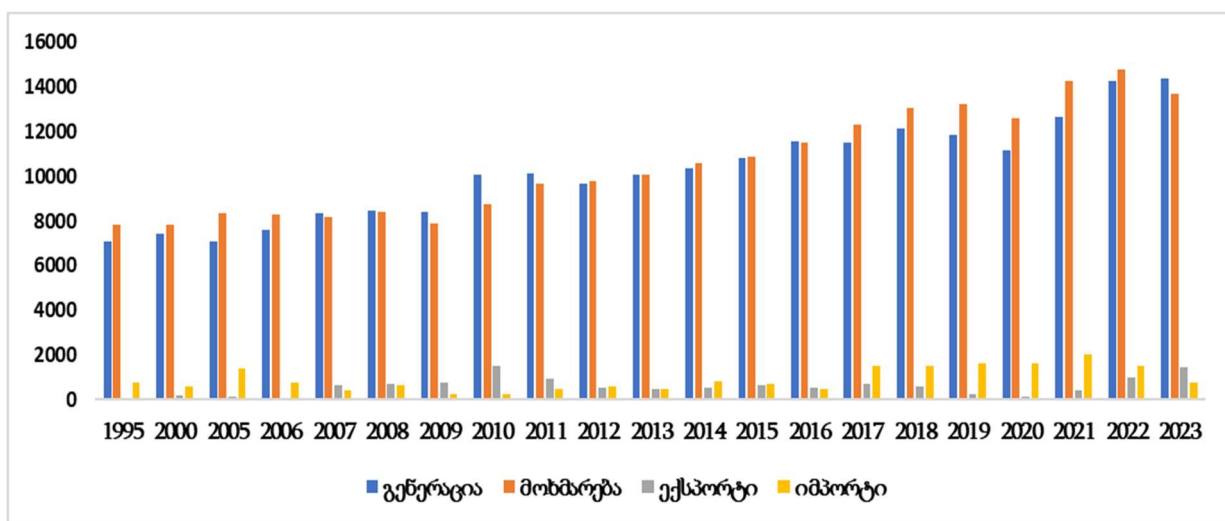
ექსპორტ-იმპორტი თვეების მიხედვით 2023



საქართველოს ენერგოსისტემა ხასიათდება ენერგიის მოხმარებისა და გენერაციის სეზონური ასიმეტრიულობით, რაც გულისხმობს მოხმარების დაბალ და გენერაციის მაღალ მაჩვენებლებს გაზაფხული-ზაფხულში, და მოხმარების მაღალ და გენერაციის დაბალ მაჩვენებლებს ზამთარში. აღნიშნული საშუალებას აძლევს ქვეყანას, განახორციელოს ელექტროენერგიის ექსპორტი გაზაფხული-ზაფხულში. შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში წყლის სიმცირის გამო, საქართველოს ენერგო მომარაგებაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია თბო გენერაციას, რომელიც 2023 წელს საშუალოდ მთლიანი ელექტროენერგიის წარმოების 23.9% შეადგენდა, თუმცა ეს პროცენტული მაჩვენებელი იზრდება ზამთრის პერიოდში და მცირდება 1%-ზე ნაკლებად ზაფხულის პერიოდში.

ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტების, კერძოდ ჰიდრო და თბო-ელექტროსადგურების საერთო დადგმული სიმძლავრე დაახლოებით 4,621 მგვტ-ს შეადგენს. ქვეყანაში წარმოებული ელექტროენერგიის მთლიანი მოცულობის ერთ მესამედს გამოიმუშავებს უმსხვილესი ჰიდროელექტროსადგური „ენგური“ („ენგურჰესი“), რომლის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 1,300 მგვტ-ს, ხოლო მუშა სიმძლავრე - 1,250 მგვტ-ს. სიდიდით მეორე ჰესია „ვარდნილის კასკადი“. „ენგურჰესი“ და „ვარდნილის კასკადი“, სხვა საშუალო და შედარებით მცირე ზომის ჰესებთან ერთად, უზრუნველყოფენ დაახლოებით 3,410 მგვტ სიმძლავრეს (აქედან, 1,992 მგვტ წყალსაცავიანი ჰესების, 395 მგვტ დღე-ღამური რეგულირების ჰესების და 1,023 მგვტ მოდინებაზე მომუშავე ჰესების სიმძლავრეა).

გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 1995-2023



არსებული მუშა სიმძლავრის ჯამური მოცულობა შეადგენს 4,200 მგვტ-ს, რომელიც მოიცავს ჰესების მუშა სიმძლავრეს 3,102 მგვტ-ს, ქარის ელექტრო სადგურის 20.7 მგვტ და თბოელექტროსადგურების მუშა სიმძლავრეს 1,077 მგვტ. ნავარაუდებია, რომ 2024-2034 წლებში არსებულ მუშა სიმძლავრეს დაემატება ახალი ჰესების მიერ გამოიმუშავებული დამატებითი სიმძლავრე, რაც უზრუნველყოფს ჯამური დადგმული სიმძლავრის ზრდას 2024 წლისთვის 4,694 მგვტ-მდე. 2025 წლიდან ჰიდრო და თბო სიმძლავრეებს ემატება ქარის და მზის დადგმული სიმძლავრეები და ჯამური დადგმული სიმძლავრე 2029 წლისთვის გაიზრდება 7,841 მგვტ-მდე (რაც მოიცავს 4,843 მგვტ ჰესების, 1,590 მგვტ თბოს, 1,176 მგვტ ქარის და 232 მგვტ მზის სადგურების სიმძლავრეს) და 2034 წლისთვის - 10,336 მგვტ-მდე, აქედან 7,222 მგვტ ჰესების (მ.შ. 4,314 მგვტ იქნება მარეგულირებელი ჰესების სიმძლავრე, 2,908 მგვტ მოდინებაზე მომუშავე ჰესების), 1,291 მგვტ ქარის სადგურების, 232 მგვტ მზის სადგურების, 110 მგვტ აირტურბინის, ხოლო 1,480 მგვტ ახალი მაღალი ეფექტურობის მქონე კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურების და არსებული მომველებული გარდაბნის N 3, 4 და 9 ბლოკების სიმძლავრე. ჰესების წილი ჯამურ დადგმულ სიმძლავრეში 2034 წლისთვის იქნება 70%-მდე. აქედან მარეგულირებელი ჰესების წილი ქვეყნის ჯამურ სიმძლავრის 42%-ს შეადგენს. ეს უზრუნველყოფს წყალუზვობისას დაგროვებული წყლის გამოყენებას წყალმცირების პერიოდებში, ელექტროენერგიისა და თბოსადგურებისთვის საჭირო საწვავის იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირებას. აღსანიშნავია, რომ ქარის და მზის ელექტროსადგურების წილი 2034 წლისთვის იქნება დაახლოებით 15%.

ქვეყნის ენერგოსისტემა დაკავშირებულია რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ენერგოსისტემებთან. აღნიშნული ქვეყნებიდან იმპორტი ხორციელდება ზამთარში გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი - გაზაფხული-ზაფხულის თვეებში ბუნებრივი წყალუხვობისა და გამომუშავებული ელექტროენერგიის სიჭარბის გამო. სომხეთთან ექსპორტი ხორციელდება ძალიან მცირე მოცულობით, გარდა ამისა საქართველოს ენერგოსისტემის სატრანზიტო ხაზებით ელექტროენერგიის მიმოცვლა ხორციელდება რუსეთიდან თურქეთში და სომხეთში, აზერბაიჯანიდან თურქეთში.

2006-2010 წლებში ექსპორტის მოცულობა ყოველწლიურად იზრდებოდა. 2011-2018 წლებში გაზრდილი შიდა მოხმარების გამო, ელ.ენერგიის ექსპორტის მოცულობა შემცირდა და 2019 წლის განმავლობაში განხორციელებულმა ექსპორტმა სულ 0.243 მილიარდი კვტსთ შეადგინა - რაც 0.346 მილიარდი კვტსთ-ით ნაკლებია 2018 წლის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით (0.589 მილიარდი კვტსთ). უნდა აღინიშნოს, რომ 2019 წელს საქართველომ განახორციელა 1.626 მილიარდი კვტსთ ელ.ენერგიის იმპორტი, რაც 0.116 მილიარდი კვტსთ-ით მეტია 2018 წლის მაჩვენებელთან შედარებით.

2020 წელს საქართველოში განხორციელებულმა იმპორტმა 1.61 მილიარდ კვტ.სთ შეადგინა, რაც 2019 წელს განხორციელებილი იმპორტის ტოლია, თუმცა პანდემიის გამო 2020 წელს მოხმარება 2019 წელთან შედარებით შემცირებულია. გარდა ამისა, 2020 წლის მსგავსი წყალმცირე (მშრალი) წელი არ ფიქსირდება ნახევარსაუკუნოვანი ჩანაწერებიდან. არნახულმა წყალმცირობამ გამოიწვია ჰესების გამომუშავების მნიშვნელოვანი შემცირება. ამიტომ, ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირების მიუხედავად, იმპორტის საჭიროება არ შემცირებულა.

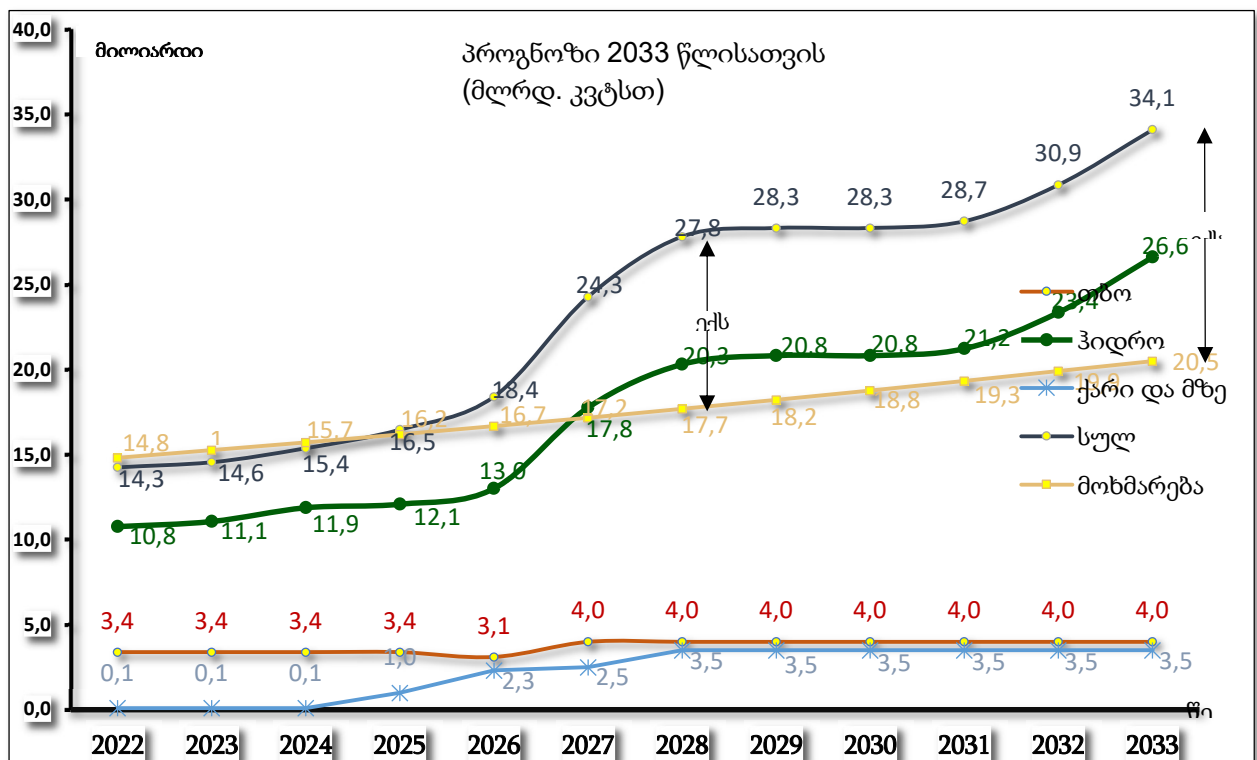
2021 წელს საქართველოს მოხმარება მკვეთრად გაიზარდა და შეადგინა 14.26 მილიარდ კვტსთ, ხოლო სისტემის გამომუშავებამ - 12.65 გაზრდილი მოხმარების დასაფარად განხორციელდა 2.01 მილიარდი კვტ.სთ ელ.ენერგიის იმპორტი, ხოლო ექსპორტმა შეადგინა 0.391 მილიარდ კვტსთ. იმპორტის გაზრდა და ექსპორტის შემცირება გამოიწვია სისტემის მოხმარების ზრდამ და გენერაციის ობიექტების ექსპლუატაციაში შესვლის გადავადებამ.

2022 წელს საქართველოს მოხმარებამ შეადგინა 14.81 მილიარდ კვტსთ, გაიზარდა სისტემის გამომუშავებაც და შეადგინა 14.247 მილიარდ კვტსთ. მოხმარების დასაფარად სისტემაში განხორციელდა 1.533 მილიარდ კვტსთ ელ.ენერგიის იმპორტი, რაც 2021 წელის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით 0.477 მილიარდ კვტსთ-ით ნაკლებია. გაიზარდა ექსპორტი და შეადგინა 0.971 მილიარდ კვტსთ, რაც წინა წლთან შედარებით 0.580 მილიარდ კვტსთ-ით მეტია. 2022 წელს საქართველოს ენერგოსისტემით განხორციელებულმა ელ.ენერგიის ტრანზიტმა მეზობელ ენერგოსისტემებს შორის შეადგინა 3.160 მილიარდ კვტსთ, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება გასულ წლებში განხორციელებულ ელ.ენერგიის ტრანზიტს

2023 წელს საქართველოს მოხმარებამ შეადგინა 13,72 მილიარდ კვტსთ, გაიზარდა სისტემის გამომუშავებაც და შეადგინა 14.4 მილიარდ კვტსთ. აფხაზეთის რეგიონის მოხმარების დასაფარად განხორციელდა 789,8 მილიარდ კვტსთ ელ.ენერგიის იმპორტი, გაიზარდა ექსპორტი და შეადგინა 1,47 მილიარდ კვტსთ, რაც 2010 წლის შემდეგ დაფიქსირებული ყველაზე მაქსიმალური მნიშვნელობა არის და წინა წლთან შედარებით 497,3 მილიონი კვტსთ-ით მეტია. 2023 წელს საქართველოს ენერგოსისტემით განხორციელებულმა ელ.ენერგიის ტრანზიტმა მეზობელ ენერგოსისტემებს შორის შეადგინა 3,44 მილიარდ კვტსთ, რაც ასევე ისტორიული სიდიდე არის

რადგან საქართველოს ასეთი მოცულობის ელ. ენერგიის ტრანზიტი ამ განუხორციელებია ტრანზიტს.

საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიან (2023-2033 წწ) გეგმაში ასახული პროგნოზით, ქვეყნის წლიური შიდა მოხმარება დაახლოებით 3%-ით გაიზრდება (დაახლოებით 17.9 მილიარდ კვტსთ-მდე 2028 წლისთვის, 20.8 მილიარდ კვტსთ-მდე 2033 წლისთვის), ხოლო გენერაციის წლიური მოცულობა გაიზრდება საშუალოდ 10%-ით დაახლოებით 27.5 მილიარდ კვტსთ-მდე 2028 წლისთვის და 33.7 მილიარდ კვტსთ-მდე 2033 წლისთვის. შესაბამისად, ყოველწლიურად ექსპორტს საშუალოდ დაეკვემდებარება: 2028 წელს - 9.6 მილიარდი კვტ.სთ, ხოლო 2033 წელს 12.9 მილიარდ კვტ.სთ.



სსე გადაცემა

გადამცემი სისტემა ჯამში აერთიანებს 500/400/220/110/35კვ გადამცემ ხაზებს საერთო სიგრძით - 4357 კმ. სსე-ის ბალანსზე ირიცხება 93 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 12 366 მვა, მათ შორის ექვსი (6) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური და თვრამეტი (18) 220კვ ქვესადგური.

საქართველოს ელექტროენერგიის გადაცემის ქსელი ოპერირებს 500/400/330/220/110/35კვ ძაბვაზე. 500კვ მაგისტრალური გადამცემი ხაზი ("კავკასიონი" - "იმერეთი" - "ქართლი -2" - "ქართლი -1") უკავშირდება რუსეთს და ქვეყნის ჩრდილო -დასავლეთით განლაგებულ გენერაციის მსხვილ ობიექტებს (მათ შორის "ენგურჰესი"). ასევე არსებობს საკმაოდ ფართო 220კვ გადამცემი ქსელი, რომელიც დაკავშირებულია გენერაციის სხვა ობიექტებთან და მოთხოვნა -მოხმარების ცენტრალურ რეგიონებთან.

საქართველოს ენერგოსისტემა რუსეთს უკავშირდება 500კვ და 220კვ გადამცემი ხაზებით (აფხაზეთის გავლით), აზერბაიჯანს - 500/330კვ, სომხეთს - 220კვ, ხოლო თურქეთს - 220/400კვ გადამ-

ცემი ხაზებით. ასევე არსებობს იზოლირებული 110კვ კავშირები სომხეთთან და რუსეთთან. აზერბაიჯანთან დამაკავშირებელი 500/330კვ და თურქეთთან დამაკავშირებელი 220კვ ელექტროგამცემი ხაზები წარმოადგენს საქართველოს სახელმწიფოსა და რუსეთის ფედერალური ქსელის კომპანიის 50%-50% წილობრივი მონაწილეობით სს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებას¹; ხოლო ელექტროგადამცემის მომსახურებისათვის განკუთვნილი 220კვ ხაზების უმრავლესობა და 110/35კვ ქსელის ნაწილი ეკუთვნის სსე-ს.

სსე ფლობს ასევე, 500კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია“, „გაჩიანი“ და „ზეკარი“ და თურქეთთან დამაკავშირებელ 400კვ ხაზს „მესხეთი“. აღნიშნული ხაზების მეშვეობით, იქმნება ქვეყნის დასავლეთ ნაწილის აღმოსავლეთთან დამაკავშირებელი მეორე 500კვ ქსელი, რომელიც უზრუნველყოფს გადაცემის სისტემის სტაბილურობას და თურქეთში დამატებითი 1,050მგვტ სიმძლავრის გატანის შესაძლებლობას იძლევა.

ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შესანარჩუნებლად სსე ახორციელებს პროექტებსა და ინიციატივებს, რომელთა მიზანია კომპანიის გადამცემი ინფრასტრუქტურისა და დისპეტჩერიზაციის შესაძლებლობათა შემდგომი გაუმჯობესება და განვრცობა, რათა კომპანია სრულ მზადყოფნაში შეხვდეს იმ ახალ მოთხოვნებს, რასაც მას ელექტროენერგიით რეგიონული ვაჭრობის გაძლიერება უყენებს.

სსე-ს გადამცემი ქსელის მონაცემები

ხაზები		ქვესადგურები		
ძაბვა (კვ)	სიგრძე (კმ)	ძაბვა (კვ)	რაოდენობა	სიმძლავრე (მვა)
500	954.3	500	6	7,558.2
400	32.21			
330	37			
220	1,919.36	220	18	5,583.9
110	958.62	110	27	484.8
35	486.54	35	42	188.92

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს გადამცემი ქსელის გაძლიერების მიზნით, 2023 წელს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ საკუთარი სახსრებით მნიშვნელოვანი სამუშაოები შეასრულა, მათ შორის:

ქვესადგურების სამშენებლო - სარეაბილიტაციო სამსახური:

¹ სსე-სა და სს გაერთიანებულ ენერგეტიკულ სისტემა „საქრუსენერგოს“ შორის 2021 წლის 4 იანვარს გაფორმდა ხელშეკრულება „სს გეს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების უვადო სარგებლობის უფლებით (იჯარით) სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისათვის“ (გადამცემი სისტემის ოპერატორი) გადაცემის თაობაზე“, რომელიც ძალაში შევიდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ სსე-ზე ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზიის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების ძალაში შესვლის დღიდან (2021 წლის 1 ივლისი).

- ქ/ს "გარდაბანი - 500" - ში 110 კვ სალტის გაძლიერება;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში 500 კვ - ის რეაქტორის II ს.ს - ის გამთიშველის შეცვლა ზესტაფონიდან ჩამოტანილი გამთიშველით;
- ქ/ს „მარნეული 500“ - ში შ.პ.ს „გრინ ენერჯი სერვისი“ (მზის ელ.სადგური) ქსელთან მიერთების ფარგლებში 110 კვ უჯრედის მოწყობა; (სამუშაოები დასრულებულია, დარჩენილია სახაზო გამთიშველის და ხაზის ძ.ტ.-ს მოსალტვა ხაზის მრიდან. ხაზი არ არის შემოსული სახაზო პორტალზე);
- ქ/ს „ქუთაისი - 220“ - ში შპს ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას ქსელთან მიერთების პროექტის ფარგლებში 110 კვ ერთი სახაზო უჯრედის მოწყობა;
- ქ/ს „ზუგდიდი - 220“ - ში 35 კვ გამთიშველის ელ.მექანიკური ამძრავით შესყიდვა მონტაჟი;
- ქ/ს „ბათუმი - 220“ - ში ე.გ.ხ ჭარნალის უჯრედისთვის 110კვ უჯრედის მოწყობა; (მოწყობილია ფუნდამენტები და დამიწების კონტური სამონტაჟო სამუშაოები შესრულდება 2024წელს მასალა მოწყობილობების მოწოდების შემდეგ);
- ქ/ს „მენჯი - 220“ - ში 220კვ I, II და შემოვლითი სალტეების გაორმაგება (კოლხიდა - 1 - ის რეაბილიტაციის ფარგლებში). სამუშაოები დასრულებულია I და შემოვლითი სალტეთა სისტემებზე (მეორე სალტეთა სისტემის გაორმაგების სამუშაოები შესრულდება 2024წელს);
- ქ/ს „ქუთაისი - 220“ - ში 220კვ I, II და შემოვლითი სალტეების გაორმაგება (კოლხიდა - 1 - ის რეაბილიტაციის ფარგლებში). ჩატარებულია მოსამზადებელი სამუშაოები. დასრულდება 2024წელის თებერვალში;
- ქ/ს „ბათუმი - 220" - ში სიმძლავრის გაზრდის პროექტის ფარგლებში 2020-21 წლებში დამონტაჟებული 220/110-125მვა სიმძლავრის ძალოვანი ავტოტრანსფორმატორისა და 110/35/10-80მვა სიმძლავრის ძალოვანი ტრანსფორმატორებისათვის ახალმოწყობილი საკაბელო არხები გადაიხურა გადახურვის ფილით (320 ცალი);
- ქ/ს „დიდუბე - 220“ - სა და ქ/ს „თელეთი - 220“ - ში მოეწყო სადრენაჟო სისტემის ცხაური, ხოლო ქ/ს „გლდანი - 220“ - სა და ქ/ს „ნავთლული - 220“ - ში გადაიხურა საკაბელო ჭები;
- შესრულდა ქ/ს „გლდანი - 220“ - ში 110კვ ე.გ.ხ. კენისი - 1 - ის დაზიანებული ელ. გაზური ამომრთველის დემონტაჟი და ახალი ელ. გაზური ამომრთველის მონტაჟის სამუშაოები;
- ქ/ს „თელეთი - 220“ - ში 35კვ. ე.გ.ხ. თაბორის ძალოვან კაბელზე შესრულდა დამაბოლოებელი ქუროს მონტაჟის სამუშაოები;
- ქ/ს „ლისი - 220“ - ში შესრულდა ატ - 1 - ის 220კვ და 110კვ - ის მცლელების საყრდენი უსოების ლითონკონტრუქციით შეცვლის სამუშაოები;
- ქ/ს „ნავთლული - 220“ - ში 35კვ - ის ე.გ.ხ. „თბილისი ჰესი“ - ს უჯრედში შესრულდა ლითონკონსტრუქციების კორექტირება გადაკეთებული პროექტის მიხედვით;
- ქ/ს „რუსთავი - 220“ - ში 10კვ - ის ფიდერ N 18-ზე აღდგენილია დაზიანებული ვაკუუმური ამომრთველის დამიწების მექანიზმი;
- ქ/ს „ბათუმი - 220“ - ში 35 კვ ე.გ.ხ. „ჭოროხ“ - ზე შეიცვალა დენის ტრანსფორმატორები;
- ქ/ს „მარნეული - 500“ - ში 110კვ შემოვლითი სალტეთა სისტემის ელ. გაზური ამომრთველიდან ელ. გაზის ამოტუმბვა და ახლის ჩატუმბვა;
- ქ/ს „ქსანი - 500“ - ში 500 კვ ე.გ.ხ. ქართლი - 2 - ის დროსელის დემონტაჟი და ქ/ს „ჯვარი - 500“ - დან გადმოტანილი დროსელის მონტაჟი;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში ტ-30 - ის 10კვ ძველი მცლელების დემონტაჟი და ახლის მონტაჟი;

- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში ტ - 20 - ის 110კვ ძველი მცლელეების დემონტაჟი და ახალი მცლელეების მონტაჟი;
- ქ/ს „თელავი - 110“ და ქ/ს „გურჯაანი - 110“ - ში შესრულდა 35კვ. ზეთიანი ამომრტველის დემონტაჟი და ახალი ვაკუუმური ამომრტველის მონტაჟი;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში 500კვ ე.გ.ხ. მუხრანის ველის გამთიშველს ჩაუტარდა რემონტი;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში ჩატარდა პროექტით გათვალისწინებული 500 კვ ძაბვის რეაქტორის ნეიტრალის დამიწების რეკონსტრუქციის სამუშაოები;
- ქ/ს „იფარი - 110“ - ში ღ.გ.მ.ში ავარიული საკაბელო არხების დემონტაჟი და ახალი საკაბელო არხების მონტაჟი;
- ქ/ს „წყალტუბო - 500“ - ში 500კვ ახალ ელ. გაზური ამომრტველების ვაკუუმირება და ელ. გაზით დატუმბვა;
- ქ/ს „ჯვარი - 500“ - ში 500კვ ე.გ.ხ კავკასიონის დროსელის და ფუნდამენტების დემონტაჟი;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში 220კვ I სალტეთა სისტემის სასექციო ამომრტველზე ძველი ამძრავის დემონტაჟი და ახლის მონტაჟი;
- ქ/ს „გარდაბანი - 500“ - ში 110 კვ სალტეთა სისტემების რეაბილიტაცია;
- ქ/ს „მარნეული - 500“ - ში 110კვ ატ - 1 - ის ელ. გაზური ამომრტველიდან ელ. გაზის ჟონვის ადგილის მოძებნა;
- ქ/ს „რუსთავი - 220“ - ში 220კვ ატ - 1 - ის და ე.გ.ხ. ველი 1 - ის ელ. გაზურ ამომრტველებიდან ელ. გაზის ჟონვის ადგილის მოძებნა;
- ქ/ს „ქსანი - 500“ - ში 220კვ ე.გ.ხ. დიდგორის ელ. გაზურ ამომრტველიდან ელ. გაზის ჟონვის ადგილის მოძებნა;
- ქ/ს „ლისი - 220“ - ში 220კვ ატ - 1 - ის ელ. გაზურ ამომრტველებიდან ელ. გაზის ჟონვის ადგილის მოძებნა.

სტრატეგიული დაგეგმვა 2024-2034

გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა

ის ახალი შესაძლებლობები, რომელიც გაჩნდა მეზობელ ქვეყნებთან ელექტროენერგიის ვაჭრობის მხრივ, ქვეყნის მასშტაბით ელ. ენერგიის მოხმარების ზრდის მაღალი დონე და ასაშენებელი ელსადგურების სიმძლავრის გამოტანის უზრუნველყოფა, აუცილებელს ხდის გადაცემის ინფრასტრუქტურაში ინვესტირებას.

სსე-მ, როგორც გადაცემის სისტემის ოპერატორმა, შეიმუშავა გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა 2034 წლამდე პერიოდისათვის, ახალი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და საიმედოობის უფრო მაღალი სტანდარტების მისაღწევად. აღნიშნული გეგმა დასამტკიცებლად გაგზავნილია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში.

ქვემოთ მოყვანილია პროექტები, რომელთა განხორციელებაც იგეგმება 2024-2034 წლებში:

ბათუმი - ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ შუახვევი-ახალციხე, ხაზის სიგრძე 90 კმ;
- 220/110/35 კვ ავტოტრანსფორმატორი შუახვევში.

ქსანი-სტეფანწმინდა-მოზდოკის პროექტი მოიცავს:

- 500/110 კვ ქ/ს „სტეფანწმინდა, დადგმული სიმძლავრე 250 მგვა;

- 500კვ ერთჯაჭვა ეგზ ქ/ს „სტეფანწმინდა“-ქ/ს „დარიალჰესი“-რუსეთის საზღვარი სიგრძე 13 კმ.

მარნეული-აირუმის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგზ მარნეული-აირუმი (სომხეთის ელექტროსისტემასთან), სიგრძე 35.56 კმ (18.56 კმ ასაშენებელი);
- 500 კვ ეგზ „მუხრანის“ N42-N109 ანძებს შორის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია, 17 კმ.

კოლხიდა 1-ის რეაბილიტაცია:

- 220 კვ ეგზ „კოლხიდა-1“-ის რეაბილიტაცია, სიგრძე 66 კმ.

500კვ ჯვარი - წყალტუბო-ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- 500კვ ქს-ის "წყალტუბო" მშენებლობა, 501 მგვა, 250 მგვარ;
- 500კვ ქს-ის "ახალციხე" გაფართოება;
- 500კვ ერთჯაჭვა ეგზ-ის "ჯვარი-წყალტუბო" მშენებლობა, სიგრძე 80 კმ;
- 500კვ ეგზ-ის "წყალტუბო-ახალციხე" მშენებლობა, (ერთი ჯაჭვი), ორჯაჭვა საყრდენებზე, სიგრძე 104 კმ.

სვანეთის პროექტი მოიცავს:

- 500/110/35 კვ ქ/ს იდლიანი, 267 მგვა;
- 500 კვ ეგზ კავკასიონის შეჭრა ქ/ს იდლიანში, 0,5 კმ;
- ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელის მონტაჟი ეგზ "კავკასიონზე" ქ/ს "იდლიანიდან" N26 საყრდენამდე მონაკვეთზე, სიგრძე 36 კმ;
- 500/220 კვ ქ/ს „ნენსკრა“, 2x501 მგვა;
- 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ შეჭრა ქვესადგურ „ნენსკრაში“ 2 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ კავშირი ნენსკრაჰესი-ქ/ს ნენსკრა, სიგრძე 1 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ნენსკრა-მესტია, სიგრძე 57 კმ;
- ერთჯაჭვა 500 კვ ეგზ ნენსკრა-ჯვარი, სიგრძე 47 კმ;
- 500 კვ ქ/ს ჯვარის გაფართოება 500 კვ ეგზ ჯვარი-ნენსკრას მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა.

რაჭა და ნამახვანის პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ქვესადგურ წყალტუბოს გაფართოება;
- ახალი 220/110 კვ ქვესადგური „ლაჯანური“ 250 მგვა;
- ერთჯაჭვა 220 კვ ეგზ ქ/ს ლაჯანური-ლაჯანურჰესი, სიგრძე 4 კმ;
- 500 კვ ეგზ ლაჯანური-წყალტუბო, სიგრძე 49 კმ
- ორჯაჭვა (ფაზაში ორად გახლეჩილი) 220კვ ეგზ "ნამახვანი - წყალტუბო" სიგრძე 24 კმ (ეგზ 220 კვ დერჩის გაორჯაჭვიანება);
- ორჯაჭვა (ფაზაში ორად გახლეჩილი) 220კვ ეგზ "ქვემო ნამახვანი - ზემო ნამახვანი-ლაჯანური", სიგრძე 34 კმ (ეგზ 220 კვ დერჩის გაორჯაჭვიანება);
- ორჯაჭვა 110 კვ ეგზ ონი-ლაჯანური, 220 კვ-ის გაბარიტებში, სიგრძე 55 კმ ;

- დამატებით 8 კმ-იანი, 110 კვ მონაკვეთი არსებული ონის ქვესადგურამდე;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ხელედულა-ლაჯანური, სიგრძე 45 კმ;
- ქ/ს ლაჯანური 220/110-ის გაფართოება 500 კვ ფრთით, 801 მგვა.

გურიის გადაცემის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- 220/110კვ ქვესადგური "ოზურგეთი" 250 მგვა;
- 220კვ ეგზ "პალიასტომი-1 შეჭრა ქს-ში "ოზურგეთი";
- 110კვ ხაზი "ოზურგეთი-ზოტიჰესი" სიგრძე 47 კმ.

ახალციხე - თორთუმის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ქ/ს "ახალციხის" გაფართოება 400 კვ ეგზ ახალციხე-თორთუმის მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა;
- 400 კვ ეგზ ახალციხე-თორთუმი, საქართველოს საზღვრამდე 33 კმ;
- 500/400 კვ მუდმივი დენის ჩანართის მესამე ბლოკი ქ/ს „ახალციხეში“, 350 მგვტ.

იმერეთის რეაბილიტაციის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგზ „იმერეთის“ რეაბილიტაცია, სიგრძე 128 კმ.

ქვესადგურების განახლების პროექტი მოიცავს:

- 110 კვ ძაბვის ორი უჯრედის მოწყობა ქ/ს ზესტაფონში;
- 15 ქვესადგურის ინფრასტრუქტურის განახლება;
- 6-10-35 კვ-ის ნეიტრალის მაღალი ძაბვის რეზისტორების შესყიდვა-მონტაჟი;
- 330/220/110 კვ ავტოტრანსფორმატორების და ტრანსფორმატორების შეძენა-მონტაჟი, ადგილმონაცვლეობა და დამატებითი უჯრედების მოწყობა;
- 110 კვ ფრთა და 220/110 კვ 2x63 მგვა ატ ქ/ს ახალციხეში;
- კახეთის 110/35/10 კვ ქვესადგურების რეაბილიტაციის I ეტაპი;
- 110/35 კვ ფრთა და 220/110/35 კვ ატ ქ/ს ონი 220-ში.

კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- ერთჯაჭვა 110 კვ ეგზ სტორი ჰესი - ახალი თელავის მშენებლობა, სიგრძე 33 კმ;
- 110 კვ ეგზ იყალთოს შეჭრა ქ/ს ახალ თელავში (შეჭრის ადგილზე დროებით მიერთდება სტორი თელავის ხაზი);
- 35 კვ ქსელის მშენებლობა/რეაბილიტაცია თუშეთის მიმართულებით, სიგრძე 35 კმ;
- 220/110 კვ ქ/ს გურჯაანის რეაბილიტაცია;
- 220/110/10 კვ ახალი თელავის ქ/ს მშენებლობა;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ, გურჯაანი - ახალი თელავი, ერთი ჯაჭვის დაკიდებით, 44.2 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ, ახალი თელავი - ახმეტა, ერთი ჯაჭვის დაკიდებით, 30 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ახმეტა - ახალი ჟინვალის, ერთი ჯაჭვის დაკიდებით, 33 კმ;
- 220/110 კვ ახალი ქვესადგური ჟინვალში.

რეაქტიული სიმძლავრის წყაროს (კონდენსატორთა ბატარეა) პროექტი მოიცავს:

- 600 მგვარ რეაქტიული სიმძლავრის მაკომპენსირებელი მოწყობილობები აღმოსავლეთ საქართველოს 220 კვ ძაბვის ქვესადგურებში.

თბილისის რეგიონის უსაფრთხო ელ. მომარაგების პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ეგზ არაგვის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 34 კმ და შესაბამისი უჯრედების მოწყობა;
- 220 კვ ეგზ ალავერდის მონაკვეთის (ქ/ს მარნეულში შეჭრის წერტილიდან სომხეთის საზღვრამდე, 18,6 კმ) რეაბილიტაცია;
- 220 კვ ეგზ კუკიას გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 17 კმ;
- 220/110/35 კვ ძაბვის ქ/ს ნორიო სიმძლავრით 2x125 მგვა;
- 220 კვ ეგზ ვარკეთილის შეჭრა ქ/ს ნორიოში, 2x4 კმ;
- ქ/ს ქსანში 500/220 კვ 501 მგვა ატ-ის შეცვლა 801 მგვა ატ-ით.

ქართლის 220 კვ ქსელის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ეგზ ლიახვის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 56 კმ;
- 220 კვ ეგზ ნავთლული 1, 2-ის რეაბილიტაცია, 38 კმ;
- 220 კვ ეგზ ურბნისის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 45 კმ;
- 220 კვ ეგზ სურამის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 67 კმ.

ენერგიის დამაგროვებელი ბატარეის პროექტი მოიცავს:

- 200/250 მგვტ / 200/275 მგვტსთ ენერგიის დამაგროვებელი ბატარეა.

სისტემათაშორისი ხელშეკრულებები

- 2022 წლის 11 აპრილს ხელშეკრულება გაფორმდა იტალიურ საკონსულტაციო კომპანია ჩეზი-სთან, შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის ჩატარების მიზნით, რომლის შესაბამისად უშუალოდ კვლევითი სამუშაოები დაიწყო 2022 წლის 11 მაისიდან და დასრულდება 2024 წლის ივნისში. სისტემათაშორისი ხელშეკრულებებისა და საერთაშორისო ინტერკონექციის დეპარტამენტს ჰქონდა მუდმივი კომუნიკაცია რუმინეთის, სომხეთის და აზერბაიჯანის მხრიდან შექმნილ სამუშაო ჯგუფებთან კონსულტანტისათვის მიმდინარე კვლევისთვის საჭირო მონაცემების და ინფორმაციის მიწოდების მიზნით. ამჟამად მიმდინარეობს სხვა დამატებითი კვლევების დაგეგმვის სამუშაოები, კერძოდ შავი ზღვის ფსკერის კვლევა და გსზშ კვლევა.
- 2023 წლის ბოლოს სსე-ს მიერ შეტანილ იქნა განაცხადი ENTSO-E-ს პლატფორმაზე, შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტის ENTSO-E-ს 2024 წლის 10-წლიან გეგმაში ასახვის მიზნით. ამ ეტაპზე პროექტმა წარმატებით გადალახა შერჩევის პირველი ეტაპი და ხსენებულ გეგმაში გასათვალისწინებელ პოტენციური პროექტების სიაში მოხვდა. მნიშვნელოვანია, რომ პროექტი შეტანილი იყო ENTSO-E-ს 2022 წლის განვითარების გეგმაში.
- 2023 წლის 18 ოქტომბერს სსე-სა და ENTSO-e-ის შორის ENTSO-e-ის გამჭვირვალობის პლატფორმაზე გამოსაქვეყნებელი მონაცემების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულება

გაფორმდა, რომლის შესაბამისადაც მხარეებმა აიღეს ვალდებულება, რომ ENTSO-e-ის სტანდარტის დაცვით მოხდება პლატფორმაზე გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის მიწოდება და გამოქვეყნება.

- სსე-მ 2023 წლის 1-ელი იანვრიდან დაიწყო განახლებადი ენერგიის წარმოშობის სერტიფიკატების გაცემა GREXEL-ის პლატფორმის მეშვეობით. მწვანე სერტიფიკატების სისტემის სრულად გამართვისთვის შემუშავდა განახლებადი წყაროებიდან მიღებული ელექტროენერგიის წარმოშობის სერტიფიკატების გაცემის წესების დანართი - „ეროვნული ნარჩენი ნაზავის გაანგარიშების და გამჟღავნების მეთოდოლოგი“ და წარედგინა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულ კომისიას.
- 2023 წლის 28 ოქტომბერს სსე-მ ევროპის წარმოშობის სერტიფიკატების გამცემ ორგანოთა ასოციაციასთან AIB HUB-თან გააფორმა AIB HUB-ის დამკვირვებლის ხელშეკრულება. აღნიშნული ხელშეკრულების გაფორმებით სსე-ს, როგორც წარმოშობის სერტიფიკატების გამცემ ორგანოს, აქვს შესაძლებლობა, გაეცნოს AIB HUB-ის მუშაობის სპეციფიკას და მიიღოს ინფორმაცია წარმოშობის სერტიფიკატებით ევროპის მასშტაბით ვაჭრობის შესახებ. დამკვირვებლის სტატუსის ფარგლებში, სსე-ს გამოცდილებას გაუზიარებენ AIB HUB-ის წევრები - ევროპის სერტიფიკატების გამცემი ორგანოები და ჰაბის ექსპერტები. სსე-ს, როგორც ჰაბის დამკვირვებელ წევრს, ექნება უფლება, დაესწროს AIB HUB-ის გენერალურ სხდომებსა და სექმის ჯგუფის კრებებს, ასევე, ექნება წვდომა AIB HUB-ის პლატფორმის გარკვეულ განყოფილებებზე.
- ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების მიზნებისთვის შემუშავდა სსიპ ეროვნული ქონების სააგენტოს კანონისა და დებულების ცვლილების პროექტები და წარედგინა სამინისტროს განსახილველად. აღნიშნული პროექტებით შესაძლებელია განცალკევდეს ელექტროენერგიის გენერაციისა და გადაცემის აქტივობები და შესაბამისად, შესრულდეს “Unbundling”- ის მოთხოვნა
- „ელექტროენერგიის მიწოდების უსაფრთხოების წესებით“ განსაზღვრული საგანგებო სიტუაციების რისკების მართვის გეგმის პროექტში განისაზღვრა ენერგეტიკული უსაფრთხოების უწყებათაშორისი ჯგუფის მ(ეუუჯ) ფუნქცია-მოვალეობები და დამუშავდა საგანგებო სიტუაციების რისკების მართვის გეგმის პროექტი. პროექტი გაეგზავნა სამინისტროს განსახილველად.
- ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ კანონის 138-ე მუხლის მიხედვით შემუშავებული მიწოდების უსაფრთხოების ანგარიში განახლდა და გაეგზავნა სამინისტროს განსახილველად.

რუსეთი

- სსე-ს, სს „ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის ოპერატორსა“ და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ფედერალური ქსელური კომპანია - როსსეტის“ შორის 2023 წლის 18 იანვარს გაფორმდა საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების პარალელური მუშაობის რეჟიმების დაგეგმვის შესახებ 2014 წლის 10 ივნისის დებულებაზე N1 დამატებითი შეთანხმება.

სომხეთი

- სსე-ს და სს „საანგარიშსწორებო ცენტრს“ შორის 2023 წლის 2 თებერვალს გაფორმდა 220 კვ ეგხ „ალავერდის“ ხაზზე მიწოდების პუნქტში მიწოდებული და მიღებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი მოცულობების აღრიცხვის 2010 წლის 15 მარტის მეთოდიკაზე N5 დამატებითი შეთანხმება;
- სსე-ს და სს „ელექტროენერგეტიკული ბაზრის კომერციული ოპერატორს“ შორის 2023 წლის 2 თებერვალს გაფორმდა საქართველოსა და სომხეთის ელექტროენერგეტიკული სისტემების პარალელური მუშაობის შესახებ 25.07.2012 წლის N60-7-112-497 ხელშეკრულებაზე N3 დამატებითი შეთანხმება.

თურქეთი

- გახანგრძლივდა ერთი წლით სსე-სა და კომპანია „თეიამს“ შორის დადებული 2009 წლის 14 იანვარის ხელშეკრულების ბათუმი - ხოვას სისტემათაშორის ელექტროგადამცემი ხაზის ურთიერთდაკავშირების ოპერირების თაობაზე მოქმედების ვადა, 2025 წლის 14 იანვრამდე.

კომპანიის კუთვნილი ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის ექსპორტის მიზნით გრძელვადიანი გადაცემის მომსახურების გაწევის თაობაზე ხელშეკრულებების/ხელშეკრულებებში ცვლილებები გაფორმდა:

კომპანია	ხელშეკრულების გაფორმება/ცვლილების ასახვა
შპს „საქართველო-ურბან ენერჯი“	ცვლილებების ასახვა
შპს „კასლეთი 2“	ხელშეკრულების შეთანხმების ეტაპი, ხელშეკრულება გაფორმდა 16.02.2024 წ. (რეგისტრაციის თარიღი: 20.02.2024 წ.)

ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით გასაფორმებელი ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებების გაფორმება/ცვლილებების შეტანა:

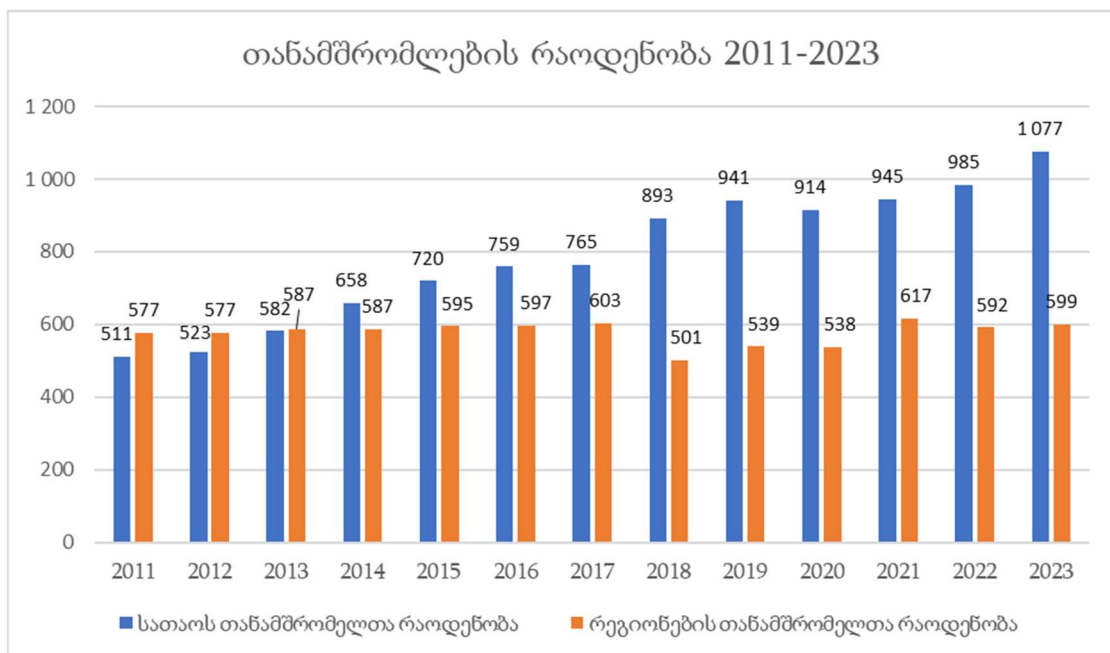
- ✓ სსე-ს და “Energy Solutions”-ს შორის გაფორმებულ 25.10.2022 წლის N60-7-122-692 ელექტროენერგიის ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებაზე გაფორმდა N1(გაფორმების თარიღი: 18.01.2023 წ.) და N2 (გაფორმების თარიღი: 27.01.2023 წ.) დამატებითი შეთანხმებები;
- ✓ სსე-ს და “Lux Energy Trading”-ს შორის ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით 2023 წლის 29 მარტს გაფორმდა ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულება, მასში ცვლილებები განხორციელდა N1 (გაფორმების თარიღი: 19.09.2023), N2 (გაფორმების თარიღი: 28.04.2023), N3 (გაფორმების თარიღი: 29.05.2023) და N4 (გაფორმების თარიღი: 22.06.2023) დამატებითი შეთანხმებებით.
- ✓ სსე-ს და “Elgreen Holdings Incorporated”-ს შორის ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით 2023 წლის 27 ივლისს გაფორმდა ტრანზიტის ტექნიკური

უზრუნველყოფის ხელშეკრულება, მასში ცვლილებები განხორციელდა N1 (გაფორმების თარიღი: 20.08.2023 წ.). N2 (გაფორმების თარიღი: 31.08.2023 წ.) და N3 (გაფორმების თარიღი: 28.09.2023 წ.) დამატებითი შეთანხმებებით;

- ✓ სსე-ს და "Sheldon Corporation – FZCO" -ს შორის ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით 2023 წლის 6 სექტემბერს გაფორმდა ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულება.

ადამიანური რესურსები და ორგანიზაციული განვითარება

ჩვენ ვქმნით პერსონალზე ორიენტირებულ, პროდუქტიულ სამუშაო გარემოს, რაც უზრუნველყოფს თანამშრომელთა ჩართულობას და ენთუზიაზმს. თვალყურს ვადევნებთ ორგანიზაციულ კულტურას და ხელს ვუწყობთ მის განვითარებას. კომპანიაში სათანადოდ გააზრებული და დაფასებულია ადამიანური რესურსების მნიშვნელობა ორგანიზაციის ძირითადი ფუნქციისა და დანიშნულებისთვის. თანამშრომელზე ორიენტირებული ორგანიზაციული გარემო, თანამშრომლების მიმართ მოქცევის მაღალი სტანდარტი, უწყვეტ განვითარებაზე ზრუნვა და მაღალი ორგანიზაციული კულტურა ქმნის სსე-ის წარმატებულ იმიჯს, შესაბამისად, კომპანია წლების მანძილზე ინარჩუნებს ერთ-ერთი საუკეთესო დამსაქმებლის პოზიციას



მართვის მაღალი სტანდარტი

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“, 2014 წელს პირველად მიიღო ხარისხის მართვის სამწლიანი სერტიფიკატი ISO 9001:2008 სტანდარტის მოთხოვნების მიხედვით.

2017 წელს, ხელახალი რესერტიფიცირების მიზნით, გერმანული კომპანიის DQS GmbH აუდიტორებმა შეამოწმეს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქმიანობის შესაბამისობა ISO 9001:2015 სტანდარტის ახალი ვერსიის მოთხოვნებთან, რომელიც ბიზნესის მართვის გაუმჯობესებასა და სისტემის შედეგიანობაზე მეტადაა ორიენტირებული.

2023 წელს კომპანიამ მეოთხედ გაიარა რესერტიფიცირების საერთაშორისო აუდიტი. DQS-Ukraine-ს მიერ მომზადებული დასკვნის მიხედვით, „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ შეესაბამება ISO 9001:2015 სტანდარტის მოთხოვნებს. გაცემული დასკვნის საფუძველზე კომპანია DQS GmbH-მა გასცა შესაბამისობის დამადასტურებელი სერტიფიკატი. DQS GmbH წარმოადგენს ხარისხის საერთაშორისო ქსელის (IQNet) წევრ მასერტიფიცირებელ ორგანოს. შესაბამისად, სსე გახდა IQNet-ის სერტიფიკატის მფლობელიც. სერტიფიკატი სსე-ს მიენიჭა სამი წლის ვადით. სერტიფიცირების ხელშეკრულება ამ პერიოდში ითვალისწინებს ზედამხედველობის ორი აუდიტის ჩატარებას.

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა ადეკვატურად პასუხობს თანამედროვეობის გამოწვევებს და ყოველწლიურად უდიდეს ძალისხმევას სდებს ორგანიზაციის განვითარებაში,

2023 წელს, სსე-ის ტრენინგის სამსახურმა უზრუნველყო 892 სატრენინგო საათის ჩატარება, გადაამზადა 337 თანამშრომელი, როგორც შიდა და გარე პორტფოლიოს გამოყენებისა და ონლაინ რეჟიმის პირობებში.

სემინარებსა და ტრენინგ-კურსებს უძღვებიან უმაღლესი კვალიფიკაციის, მქონე ექსპერტები და ბიზნეს-ტრენერები. პერსონალის განვითარების პროცესი, კომპანიაში კვლავ ინარჩუნებს სრულყოფის სისტემურ ხასიათს, უზრუნველყოფს, პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და მოლოდინების კომპანიის სტრატეგიასთან შესაბამისობას. ხელს უწყობს თანამშრომელზე ორიენტირებული ორგანიზაციული გარემოს შექმნას.

პერსონალის განვითარების პროცესი, კომპანიაში კვლავ ინარჩუნებს სრულყოფის სისტემურ და უწყვეტ ხასიათს, უზრუნველყოფს თანამშრომლების შესაძლებლობების მაქსიმალურ გამოყენებას, ორგანიზაციის განვითარებას, ახალი გამოწვევებისა და ცვლილებებისთვის მზაობას და რაც მთავარია, პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და მოლოდინების კომპანიის სტრატეგიასთან შესაბამისობას. ხელს უწყობს თანამშრომელზე ორიენტირებული ორგანიზაციული გარემოს შექმნას, აძლიერებს ადამიანური კაპიტალის მნიშვნელობას კომპანიის ძირითადი ფუნქციისა და დანიშნულებისთვის.

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა მიმდინარე გამოწვევებს ღირსეულად პასუხობს და ახალი ძალებით, მნიშვნელოვანი გამოცდილებით და შესაძლებლობებით გეგმავს მომავალ მიღწევებს.

ჯანმრთელობის დაზღვევის პოლიტიკა:

გაფორმდა სადაზღვევო კომპანიასთან (სს „რისკების მართვისა და სადაზღვევო კომპანია გლობალ ბენეფიტს ჯორჯია“) ხელშეკრულება სსე-ში დასაქმებულთა და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის მომსახურებაზე, რომლის ძალაში შესვლის თარიღი განისაზღვრა 01.02.2023 წლიდან. სულ სადაზღვევო პერიოდის დასაწყისში დაზღვეული იყო 1544 თანამშრომელი და მათი 2145 ოჯახის წევრი.

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემაში“ დანერგილია ხარისხის მართვის სისტემა, რომელიც მიზნად ისახავს ორგანიზაციის პროცესების მუდმივ გაუმჯობესებას და ეფექტიანობის ამაღლებას.

გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა

ქვეყნის მასშტაბით ენერგეტიკული სექტორის განვითარების კვალდაკვალ ჩვენი კომპანია სრულად იაზრებს და აცნობიერებს დიდ პასუხისმგებლობას ბუნებრივი რესურსების მიმართ, რაც მის დაცვასა და შენარჩუნებაში გამოიხატება. კომპანიისათვის, ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია, იმ კერძო თემებისა და სოფლების კეთილდღეობა, რომლებიც მიმდინარე და მომავალ საპროექტო არეალში ხვდებიან.

ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, კომპანიისათვის პრიორიტეტულია საპროექტოდ ისეთი ადგილმდებარეობისა და მარშრუტების შერჩევა, სადაც გავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მინიმალური იქნება. შესაბამისად, პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხი, იქნება ეს განსახლება, მიწების შესყიდვა თუ გარემოს შემადგენელ სხვადასხვა ელემენტებზე ზემოქმედება, ღიად განიხილება საზოგადოების დაინტერესებულ მხარეებთან ერთად - ეწყობა საჯარო შეხვედრები ადგილობრივ ხელისუფლებასა და მოსახლეობასთან, სადაც მშენებელი კომპანიის წარმომადგენლებთან ერთად განიხილება ყველა არსებული თუ შესაძლო რისკი და მათი თავიდან არიდების შესაძლებლობა ანდა შემარბილებელი ღონისძიებები, რაზედაც დაინტერესებული მხარეები იღებენ ამომწურავ პასუხებს დასმულ შეკითხვებზე და ასევე, მაქსიმალურად ხდება მოსახლეობის სურვილებისა და პრიორიტეტების გათვალისწინება.

აგრეთვე, საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-ს შესაბამისად მოხდა, სს „სსე“-ის ნარჩენების მართვის გეგმის მომზადება და შემდგომ მისი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შეთანხმება.

გარემოს დაცვის სამსახურის მიერ განხორციელებული სამუშაოების შედეგად **მიღებულია სკრინინგის გადაწყვეტილებები:** შპს „ქართლი ჯენერეიშენის“ ქსელში ჩართვის მიზნით მარნეულის ქვესადგურის გაფართოვების სკრინინგის ანგარიში; 220 კვ. „პალიასტომი 1“-ის შეჭრის 220/110/35 კვ. ქ/ს „ოზურგეთში“, 110 კვ. ეგხ. ორჯაჭვა „ოზურგეთი-ზოტიძესის“ და ქვესადგური „ოზურგეთის“ პროექტის ცვლილება; 500/220/110 კვ „მარნეული“-ს ქვესადგურის 110 კვ-იანი სახაზო უჯრედით გაფართოვების პროექტის ცვლილება; 220 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის („დიდუბე -3,4“-ის N 17- 19 საყრდენებს შორის მონაკვეთის) მიწისქვეშ გაყვანის პროექტის განხორციელება.

მომზადდა სკრინინგის ანგარიში: მესტიისა და ლენტეხის მუნიციპალიტეტში, 110 კვ. ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზი „იფარი“-ს N 55-56 და N 66-74 საყრდენებს შორის მონაკვეთების რეკონსტრუქციის პროექტი; ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმი“-ს პროექტის ცვლილება.

მომზადდა სკოპინგის ანგარიში; 500 კვ ძაბვის ორჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის „წყალტუბო-ახალციხე“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტი; 110 კვ სტორი-თელავის მშენებლობა და 110 კვ ეგხ იყალთოს შეჭრა ქ/ს ახალ თელავში.

მომზადდა გზშ-ს ანგარიში და ველოდებით გარემოს დაცვით გადაწყვეტილებას - 220 კვ. ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „არაგვის“ რეკონსტრუქცია/გაორჯაჭვიანებისა და ექსპლუატაციის პროექტის ფარგლებში.

2023 წელს 500 კვ ეგზ ჯვარი-წყალტუბოს, ლაჯანური-წყალტუბოს, წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმის პროექტის ფარგლებში განსახლების სამოქმედო გეგმის მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელების მიზნით, ელექტროგადამცემი ხაზის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მოსახლეობასთან გაიმართა საჯარო შეხვედრები, განხორციელდა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მიწის ნაკვეთების აღწერა ინვენტარიზაცია და მოსახლეობის სოციალური ეკონომიკური კვლევა. გურიის პროექტის ფარგლებში პრაქტიკულად დასრულდა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული, კერძო საკუთრებაში არსებული, მიწის ნაკვეთებზე, სსე-ის სასარგებლოდ, შესაბამისი უფლების მოპოვების პროცედურები. აქტიურ ფაზაში შევიდა ჯვარი-წყალტუბოსა და წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმის ფარგლებში მომზადებული განსახლების გეგმის მომზადება-განხორციელება.

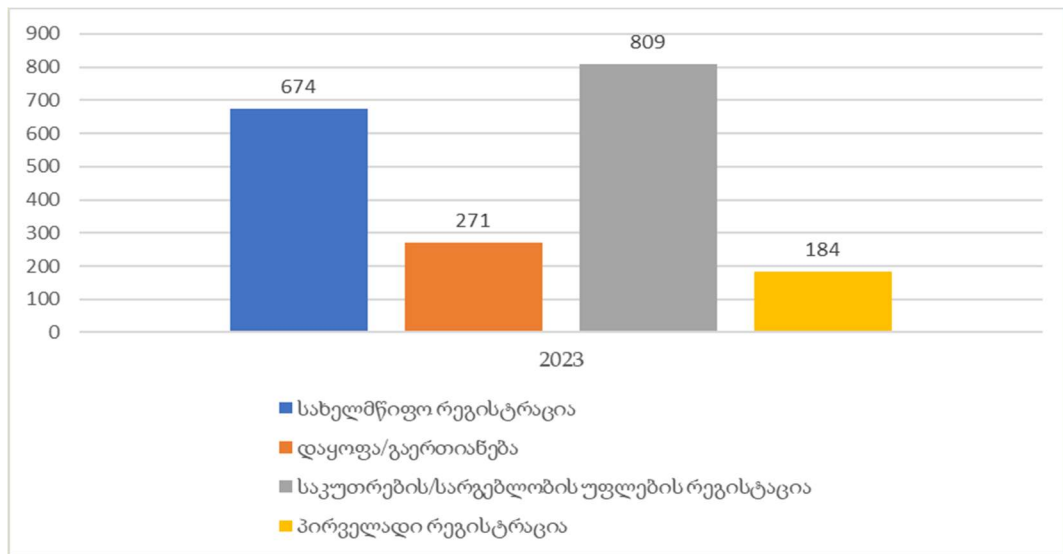
2023 წელს სოციალური საკითხების მართვის სამსახურის თანამშრომლებისთვის შიდა ძალებით გაიმართა ტრენინგები თემებზე: გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მნიშვნელობა, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის მიზნების გაცნობა, კომუნიკაცია და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენა და მათი შემარბილებელი ზომები, გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების შეფასება, განსახლების დაგეგმვა და განხორციელება, მართვის გეგმები: ნარჩენების, დასაქმებულთა და კონტრაქტორთა მენეჯმენტის გეგმები, საგანგებო სიტუაციებში მზადყოფნის საკითხები. ამავდროულად, დეპარტამენტის შიდა რესურსებით თანამშრომლებს ჩაუტარდა ტრენინგები გარემოს დაცვისა და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით, ასევე გაზიარებულ იქნა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების საუკეთესო პრაქტიკა.

გამოიკვეთა, რომ ხშირ შემთხვევებში პროექტების განხორციელებისას ერთ-ერთ პრობლემატურ საკითხს წარმოადგენდა სამშენებლო მოედნის დროული გადაცემა კონტრაქტორისათვის, რომლის შეფერხების საფუძველს, ძირითად შემთხვევაში, წარმოადგენდა მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციისთვის საჭირო დრო. პრობლემის აღმოსაფხვრელად დეპარტამენტში დასაქმდა საჯარო რეესტრის ორი ავტორიზებული მომხმარებელი, რომელმაც უფრო მოქნილი გახდა და დროში შეამცირა სარეგისტრაციო წარმოება, ამასთანავე მოვიპოვეთ წვდომა პროგრამაზე ATOM, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი გახდა გარკვეული ტიპის უფლების დამდგენი დოკუმენტების მოძიება შესაბამის არქივებში. გარდა ზემოხსენებულისა, გამარტივდა ლოჯისტიკა და დაიზოგა რესურსები.

აქტიურად ვიყენებთ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ქონების მართვის ეროვნულ სააგენტოს მიერ დელეგირებულ უფლებამოსილებას, რომელიც გულისხმობს სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციის უფლების მოპოვებას.

განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის პროექტის განმახორციელებლის სტატუსის ფარგლებში კერძო მიწის ნაკვეთებზე შედგენილია ადგილზე დათვალიერების ოქმი, შესაბამისი სარეგისტრაციო დოკუმენტაციით.

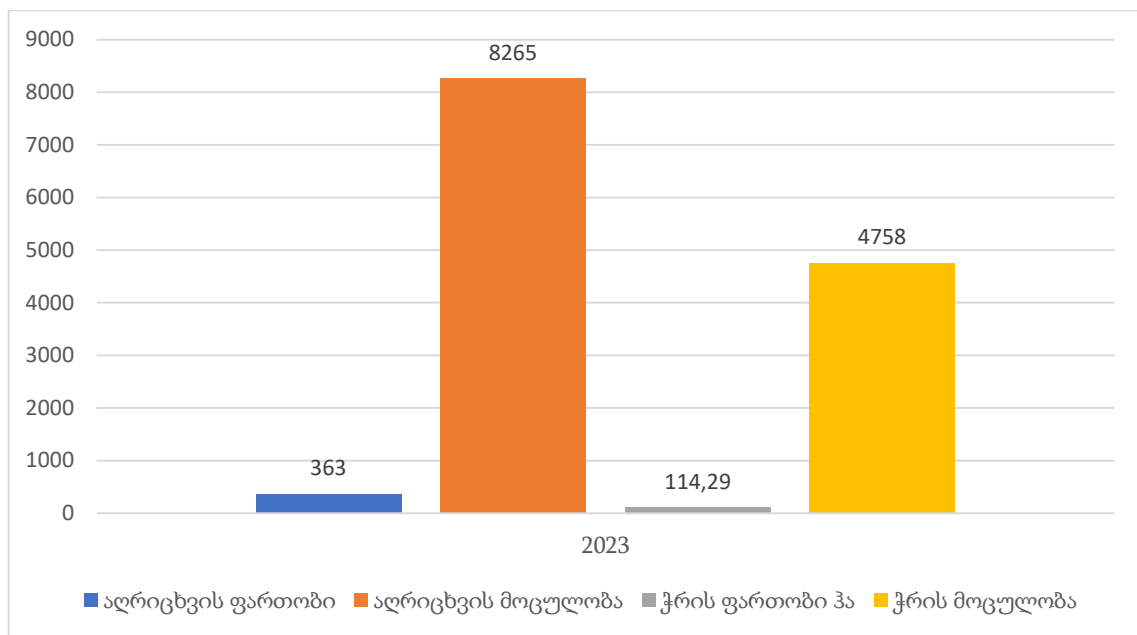
თვალსაჩინოებისთვის, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ასახულია ჩატარებული სამუშაოების მოცულობები.



აქტიურად ხდება მონაცემთა მართვისა და მონიტორინგის ელექტრონული სისტემის გამოყენება, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდა სრული ინფორმაციის მიღება ამა თუ იმ პროექტთან დაკავშირებით, ამავე დროს დაემატა მიმდინარე პროექტები და გაიზარდა მონაცემთა ბაზა, რაც საშუალებას გვაძლევს გავანალიზოთ პროექტის განხორციელების სუსტი და ძლიერი მხარეები.

სატყეო სამსახურის მიერ 363 ჰა მიწის ფართობზე აღირიცხა 8265 მ³ ხე-მცენარე, ხოლო 114,29 ჰა მიწის ფართობზე გაიჩეხა 4758 მ³ მერქნული რესურსი. აღრიცხვის ან/და ჭრის სამუშაოები განხორციელდა შემდეგი პროექტების ფარგლებში: 220 კვ ეგზ „დიდგორი 1-2“, 220 კვ ეგზ „სურამი“, 500 კვ ეგზ „სნო“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი1“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი2“, 220 კვ ეგზ „ბათუმი1-2“, 220 კვ ეგზ „ალგეთი“, 110 კვ ეგზ „თონეთი“, 110 კვ ეგზ „ოზურგეთი-ზოტი“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი 1-ის“ შეჭრა ქს „ოზურგეთში“, 400 კვ ეგზ „ახალციხე-თორთუმი“, 500 კვ ეგზ „წყალტუბო-ახალციხე“, 500/220 კვ ქვესადგური ლაჯანური, ეგზ „ახალციხე-ბათუმი“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი 1-ის“ შეჭრა ქს „ოზურგეთში“, 400 კვ ეგზ „ახალციხე-თორთუმი“, 500 კვ ეგზ „წყალტუბო-ახალციხე“.

2023 წელს განხორციელებული მერქნული რესურსის აღრიცხვის და ჭრის სამუშაოების თვალსაჩინოებისთვის, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ასახულია ჩატარებული სამუშაოების მოცულობები.



2023 წლის განმავლობაში ნებართვები მოვიპოვეთ შემდეგი პროექტების ფარგლებში:

- 220 კვ. ეგზ „არაგვი“-ს გაორჯაჭვიანების პროექტი - მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა.
- 110 კვ. ორჯაჭვა ეგზ-ის „ოზურგეთი-ზოტი“ პირველი სეგმენტის (ანბა N1-N30) მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა.
- 110 კვ. ორჯაჭვა ეგზ-ის „ოზურგეთი-ზოტი“ მეორე სეგმენტის (ანბა N31-N116) მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა.
- 220 კვ. ეგზ-ის „პალიასტომი-1“ შეჭრა ქ/ს-ში „ოზურგეთი“ - მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა.
- 500 კვ ჯვარი-წყალტუბოს პროექტი I სეგმენტი (ანბები 1-65) - მშენებლობის I ეტაპის ნებართვა.
- 220 კვ. ეგზ „კოლხიდა-1“-ის (№112, №113, №156, №182, №187 კოროზირებული საყრდენების შეცვლა) - მშენებლობის I ეტაპის ნებართვა.
- 500 კვ ჯვარი-წყალტუბოს პროექტი III სეგმენტი (ანბები 109-205)- მშენებლობის I ეტაპის ნებართვა.
- 220 კვ. „დიდუბე 3-4“ - მშენებლობის I ეტაპის ნებართვა.
- „იდლიანი“ - დემონტაჟის პროექტის შეთანხმება.

2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები		
ძირითადი საშუალებები	1,400,733	1 243 266
არამატერიალური აქტივები	27,193	18,084
ინვესტიციები	5,341	5,311
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსები	86,769	58,969
აქტივები გამოყენების უფლების ფორმით	137,857	151,645
გაცემული სესხები	904	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები	1,658,797	1,477,275
მოკლევადიანი აქტივები		
მარაგები	9 396	8 365
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	52,432	34,813
გადახდილი ავანსები	1,892	1,882
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	144,407	178,429
სულ მოკლევადიანი აქტივები	208,127	223,489
სულ აქტივები	1,866,924	1,700,764
კაპიტალი და ვალდებულებები		
კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	678,168	665,090
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	1,602	2 085
უცხოური ვალუტის გადაცვლის რეზერვი	232	97
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	65,930	65,930
დაგროვილი დეფიციტი	(145,649)	(230,618)
სულ კაპიტალი	600,283	502,584
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	668,026	712,776
ანარიცხი	-	12,915
საიჯარო ვალდებულებები	129,044	136,147
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	110,975	106,318
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	908,046	968,156
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	201,051	135,136
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	124,200	61,707
საიჯარო ვალდებულებები	29,762	29,762
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	3,583	3,420
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	358,596	230,025
სულ ვალდებულებები	1,266,641	1,198,181
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1,866,924	1,700,765

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა
2023 წლის მოგების ანზარაღის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	2023	2022
შემოსავალი	339,354	346,172
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	(41,544)	(47,412)
	297,810	298,760
სხვა შემოსავალი	3,984	5,532
ხელფასები და ანაზღაურება	(52,046)	(39,125)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(72,300)	(71,178)
ანარიცხები სამართალწარმოების, საჩივრებისა და დავისთვის	-	2,508
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	(8,812)	1,255
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(39,661)	(29,385)
შედგები საოპერაციო საქმიანობებიდან	128,975	168,367
ფინანსური შემოსავალი	20,355	178,090
ფინანსური ხარჯები	(64,361)	(42,013)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(44,006)	136,077
მოგება მოგების გადასახადამდე	84,969	304,444
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-
მოგება წლის განმავლობაში	84,969	304,444
სხვა სრული შემოსავალი / (ზარალი)		
ელემენტები, რომელთა რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია მოგებაში ან ზარალში		
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	135	(221)
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	85,104	304,223

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
2023 წლის კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებელ ი კაპიტალი	საკურო რეზერვი	დაგროვილი დეფიციტი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	663,104	2,098	318	(535,062)	21,180	151,638
სულ სრული ზარალი						
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	304,444	-	304,444
სხვა სრული ზარალი	663,104	2,098	318	(230,618)	21,180	456,082
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	(221)	-	-	(221)
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	(221)	304,444	-	304,223
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის.						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	-	-	-	-	44,750	44,750
შენატანები მესაკუთრეების მიერ - არაფულადი	1,973	-	-	-	-	1,973
შენატანები მესაკუთრეების მიერ - არაფულადი (გადატანა)	13	(13)	-	-	-	-
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის	1,986	(13)	-	-	44,750	46,723
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	665,090	2,085	97	(230,618)	65,930	502,584
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	665,090	2,085	97	(230,618)	65,930	502,584
სულ სრული ზარალი						
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	84,969	-	84,969
სხვა სრული ზარალი	665,090	2,085	97	(145,649)	65,930	587,553
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	135	-	-	135
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	665,090	2,085	232	(145,649)	65,930	587,688
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის.						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	-	-	-	-	-	-
შენატანები მესაკუთრეების მიერ - არაფულადი	12,595	-	-	-	-	12,595
შენატანები მესაკუთრეების მიერ - არაფულადი (გადატანა)	483	(483)	-	-	-	-
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის	13,078	(483)	-	-	-	12,595
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	678,168	1,602	232	(145,649)	65,930	600,282

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
2023 წლის ფულადი სახსრების კონსოლიდირებული მოძრაობის ანგარიშგება

’000 ლარი	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	84,969	304,443
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთა და ამორტიზაცია	72,300	71,178
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	8,812	(1,255)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	44,006	(136,076)
სხვა არაფულადი შემოსავალი/ხარჯი	(2,250)	432
	207,837	238,722
<i>ცვლილებები:</i>		
მარაგებში	(6,991)	2,315
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(26,374)	(2,215)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	35,848	(10,097)
გადახდილ ავანსებში	(9)	(254)
ანარიცხების გადახდა	-	(2,508)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	210,311	225,963
გადახდილი პროცენტი	(52,175)	(42,461)
გადახდილი მოგების გადასახადი	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	158,136	183,502
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან		
მიღებული პროცენტი	16,867	7,149
დამატებითი შენატანი ერთობლივ საწარმოში	(30)	(434)
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა	-	-
ძირითადი საშუალებების არამატერიალური აქტივების შეძენა	(207,347)	(88,860)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(190,510)	(82,145)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
შემოსულობები სესხებიდან	111,619	79,137
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(7,103)	(6,141)
შემოსულობები გრანტებიდან	11,194	15,851
სესხების დაფარვა	(116,297)	(75,309)
გაცემული სესხები	(904)	-
გადახდილი დივიდენდი	-	-
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	-	44,750
საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(1,491)	58,288
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(33,865)	159,645
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	178,429	21,383
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(157)	(2,599)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	144,407	178,429

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიში დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 29 მაისი და ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

გიორგი გიგინეიშვილი

გენერალური დირექტორი

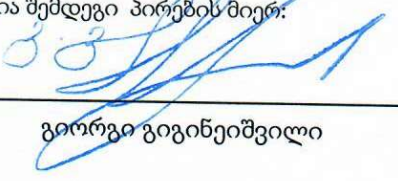
დავით ტეტუნაშვილი

დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი
ფინანსურ საკითხებში

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
2023 წლის ფულადი სახსრების კონსოლიდირებული მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე	84,969	304,443
კორექტირებები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	72,300	71,178
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	8,812	(1,255)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	44,006	(136,076)
სხვა არაფულადი შემოსავალი/ხარჯი	*(2,250)	432
	207,837	238,722
ცვლილებები:		
მარაგებში	(6,991)	2,315
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(26,374)	(2,215)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	35,848	(10,097)
გადახდილ ავანსებში	(9)	(254)
ანარიცხების გადახდა	-	(2,508)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	210,311	225,963
გადახდილი პროცენტი	(52,175)	(42,461)
გადახდილი მოგების გადასახადი	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	158,136	183,502
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან		
მიღებული პროცენტი	16,867	7,149
დამატებითი შენატანი ერთობლივ საწარმოში	(30)	(434)
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა	-	-
ძირითადი საშუალებების არამატერიალური აქტივების შეძენა	(207,347)	(88,860)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(190,510)	(82,145)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
შემოსულობები სესხებიდან	111,619	79,137
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(7,103)	(6,141)
შემოსულობები გრანტებიდან	11,194	15,851
სესხების დაფარვა	(116,297)	(75,309)
გაცემული სესხები	(904)	-
გადახდილი დივიდენდი	-	-
დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	-	44,750
საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(1,491)	58,288
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(33,865)	159,645
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	178,429	21,383
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	(157)	(2,599)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	144,407	178,429

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიში დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 29 მაისი და ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:


გიორგი გიგინეიშვილი

გენერალური დირექტორი


დავით ტეტუნაშვილი

დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი
ფინანსურ საკითხებში